

ПАГОНЯ

Каровы будуць галадаць. І не толькі каровы...

Трыўожнае становішча з нарыхтоўкай кармою склалася ў Гарадзенскай вобласці, дзе практычна завяршылася ўборка траваў першага ўкосу.

На сёняшні дзень нарыхтавана 128 тысяч тон кармавых адзінак, ці ўсяго 20 працентаў ад патрабы. Звычайна з першага ўкосу нарыхтоўвалася каля 60 працентаў запасу травянных кармоў. Напрыклад, у апошнія 6 гадоў аб'ём нарыхтовак на гэты перыяд складаў 320-350 тысяч тон. Сёння на адну галаву жывёлы маецца 2,8 цэнтнера кармоў (пры 4,6 цэнтнера летася). Асабліва цяжкая абстаНОўка ў Свіслацкім раёне, дзе на адну галаву жывёлы нарыхтавана толькі 1,3 цэнтнера кармоў.

Спэцыялісты тлумачаць ситуацыю найперш дрэйнім надвор'ем. Становішча ўскладнілася тым, што ў сувязі з гібеллю кармавых угоддзяў плошчы для нарыхтоўкі фуражу паменшыліся на чвэрць. Акрамя таго, у шэрагу гаспадарак кармавыя ўгоддзі не атрымалі дастатковай падкормкі мінеральнымі ўгнаеннінамі.

Забойца з псіхбалальніцы

Жорсткае забойства было ўчынена 9 ліпеня ў Варнянскім доме-інтэрнаце для пісіх-нейралагічных хворых, які размешчаны ў вёсцы Дубнікі Астрравецкага раёна Гарадзенскай вобласці. Каля пяці гадзін раніцы адзін з пациентаў напала на суседа па палаце і метальчай дужкай ад спінкі ложка наісё яму не-калькі ўдарыла галаву.

На месцы злачынства аператыўна выехали практор і начальнік райадзелы міліцыі. У той жа дзень забойца быў накіраваны ў абласную пісіхіятратчную бальніцу.

Узбуджана крымінальная справа па артыкуле 101 Крымінальнага кодэкса - «На-умыснае забойства».

Ася Куніцкая

Міліцыянт застрэліўся

3 - За дзяўчыны

5 ліпеня, блізу чатырох гадзін дня застрэліўся інспектар дарожна-патрульной службы ДАІ Смаргонскага РАУС сержант міліцыі Барысевіч.

Здэрэнне адбылося непадалёку ад горада Смаргонь, у кустарніку ля трасы Барысаў-Ашмяны. Сержант разлічыўся з жыццём, стрэліўшы ў скронь з табельнай зброі, пісталета Макарава.

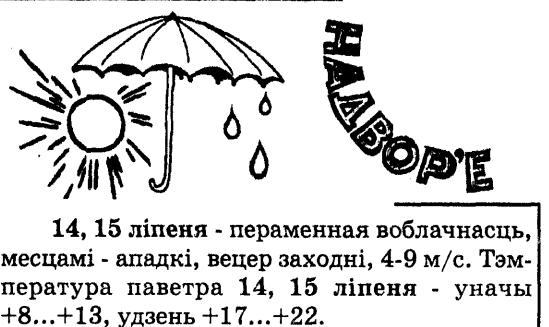
Як паведамілі ПАГОНІ ў органах унутраных справаў, супрацоўнік міліцыі Барысевіч меў 24 гады і працаў інспектарам ДАІ з 1997 года. Нейкім незвычайнімі пісіхічнымі схильнасцямі не вызначаўся. А пайсі з жыцця яго вымусілі непараразумені з каканай дзяўчынай.

Варта адзначыць, што ў былогім годзе зафіксавана ўжо 7 выпадкаў самагубства сярод супрацоўнікаў міліцыі. У парыўнанні з 1999 годам гэта лічба вырасла на 40 працэнтаў.

Толькі ў траўні 2000 года міліцыянтамі здзейснена чатыры суіцыды. Асноўныя прычины - сямейныя канфлікты і неўпрадакаванасць асабістага жыцця.

Наогул самагубства становяцца досыць частай з'явай у беларускім грамадстве. З першага ліпеня па Гарадзенскай вобласці зафіксавана ўжо 12 смяротных выпадкаў.

Іван Паўлючак

Аляксандар Лукашэнка рэзка адзагаваў на раашэнне Кангрэса ЗША аб адмене шэрагу гандлёвых прэферэнцыяў для Беларусі. У інтэрв'ю журналістам ён адзначыў, што ў выніку рэспубліка, якая паяцярпела ад Чарнобыля, пазбаўлена штогадовага прыбытку ў мільён даляраў. Аднак амерыканцы такім чынам упусцілі нешта большае, лічыць кіраўнік нашай дзяржавы. «Я знайду адекватны адказ на гэтыя дзеянні, у даўгу не застануся», - заявіў Аляксандар Лукашэнка.

Страда ў прыёмных камісіях

У суботу, 15 ліпеня, скончыцца тэрмін падачы дакументаў у ВНУ. У Гродне самыя папулярныя спецыяльнасці сярод абитурыентаў - эканаміст, юрыст, медсістра.

Самыя вялікія тлум гэтымі днямі - ля кабінетаў прыёмнай камісіі Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэту. Тут набираюцца абитурыентаў ажно амаль што на 40 спецыяльнасцяў. Сёлетні план прыёму на бюджетную форму навуччання - 880 чалавек, было пададзена 1418 заяваў. Самыя вялікія конкурсы - на факультэты правазнаўства (2,5 чалавек на месца), сучаснага замежнага мовазнаўства (2,6 чалавекі на месца), пісіхалогії (2,1 чалавекі на месца), ангельскай мовы (2 чалавекі на месца).

апошні дні падачы заяваў могуць кардынальна змяніць ситуацыю з конкурсам на розныя факультэты.

У Гарадзенскім дзяржаўным медычным ўніверсітэце звычайны конкурс - ад 2,9 чалавекі на месца да 3,1. У аўторак самым папулярным з чатырох факультэтаў выглядаў сястрынскі - 115 заяваў на 43 месцы. Болей за план прыёму пададзена заяваў на лячэбны і медыка-пісіхалагічны факультэты. На підвыратрычны пакуль што быў вакансі - 36 заяваў на 65 месцаў. Аднак адказыні сакратар прыёмнай камісіі спадар Вільчук лічыць, што да суботы ўтворыцца звычайны конкурс па ўсіх спецыяльнасцях.

Сельская гаспадарчы інстытут - лідар па папулярнасці ў абитурыентаў, бо ўжо сёня мае самы высокі

конкурс. На факультэт «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве» на кожнае месца прэтэндуе амаль што 10 абитурыентаў. Да параўнання: у ГрДУ на ідэнтычны факультэт - конкурс у межах 2 чалавек на месца. Ірина Шыбанава, адказны сакратар прыёмнай камісіі, абумоўлівае такі высокі конкурс адносна нізкай аплатай за год навуччання для тых, хто не пройдзе па выніках экзаменаў на бюджетныя паток. Абітурыентаў, акрамя таго, прыцягвае каіроўка эканамістаў з дыпломам ГСГІ сярод працаўцаў і магчымасць замежных стажыроў вакансі.

На астатніх пляці факультэтах інстытута сітуацыя выглядае наступным чынам. На «Абарону раслін і каранцін» - конкурс трох чалавекі на месца; «Агрономію» - 2,2; «Аграрнімі» - 1,5; «Ветэрынарную медыцыну» - 2,1; «Заатэхніку» - 1,2.

Алена Сіневіч

Галоўнага мастоўскага абэпаўца затрымалі за хабар

Нядайна супрацоўнікі КГБ па Гарадзенскай вобласці арыштавалі начальніка аддзела па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю мастоўскай міліцыі Аляксандра Хадаску.

Затрыманне адбылося ў будынку райадзелы ўнутраных справаў, прости на працоўным месцы. Раніцай, у пачатку дзесяттай гадзіны, калі супрацоўнікі аддзела сабраліся ў актавай зале на заняткі, двое мужчынай у цывільных у імгненіе вока перасеклі двор перад міліцыяй ды пераскочылі цераз уваходны бар'ер. Дзяжурны нарад не паспейхі затрымца і вымушшылі быў аўтамабіль трывогу: «Напад на міліцию!». Неўзабаве з'явілася яшчэ сем супрацоўнікаў камітэта. Маёра Хадаску выклікалі з заняткай, і ў яго кабінечку быў праведзены воськ, падчас якога, паводле словаў аднаго з супрацоўнікаў міліцыі, які прасіў не называць яго прозвішча, быў знойдзены «мечаны» даляры, якія начальнік Мастоўскага АБЭЗ

Пракаментаваць факт затрымання кіраўніцтва мастоўскай міліцыі адмовілася.

Як стала вядома карэспандэнту, праз тры дні затрыманага выпусцілі пад распіску аб навыездзе. За гэты час Аляксандра Хадаска быў зволнены з органа ўнутраных справаў. Дарэчы, у гэты дзень за атрыманне хабару быў затрыманы і супрацоўнік Івейскай міліцыі.

Язэп Палубятка

Супрацоўнікі УКГБ РБ па Гарадзенскай вобласці ў красавіку 2000 года спынілі гандлюючу дзейнасць часова пражываючага ў Гродне грамадзяніна сонечнага Азербайджана. Іншаземец з прычыны «вострай неабходнасці ў грошах» хадзеў працаўца за 200 даляраў ЗША 2,1 кілаграмаму ртуці, якую была ў яго, за што і быў змешчаны ў ізялатаў часовага угрымання.

Праз два месяцы, у чэрвені 2000 года, другі гандлюляр моцнадзеінным атрутным рэчывам, зарас ужо жыхар горада над Нёманам, спланаваў сваё гандліва пагадненне. Пры спробе збыту 12,5 кг ртуці ён быў затрыманы на аўтамабільнай стаянцы па вул. Болдзіна.

У адносінах да абедвух бізнесоўцаў узбуджаны крымінальныя справы паводле прыметаў саставу злачынства, прадугледжанага часткай 1 артыкула 219 Крымінальнага Кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Чацвер
13 ліпеня 2000 г.
№ 25 (472)
Кошт 70 рублёў

З мяжы здымаюць сігналізацыю

Дэмантаж электронна-сігналізацыйнай сістэмы распачаўся на ўчастку дзяржаўнай мяжы Распублікі Беларусь, які аблугувае Гарадзенскі памежны атрад. Яго праводзяць самі памежнікі.

Маркуеца, што пасля дэмантажу асноўным сродкам кантроля за незаконным перасячэннем мяжы застанецца кантрольна-следавая паласа. Памежнікі таксама спадзяюцца на дапамогу ў ахове мяжы з боку мясцовага насельніцтва. Знайце калючага дроту дазволіць надаць мяжы большы цыліндравы выгляд і, апрача ўсяго, сікамоніць значныя сродкі на яе аблугуваўні.

Раней памежнікам нярэдка даводзілася выязджаць на розныя участкі мяжы дарэмна, калі электронна-сігналізацыйныя сістэмы рэагавалі на праходжанне жывёлы.

Ася Куніцкая

Дык хто ў адказе за тых, каго прыручылі?

У аўторак, 11 ліпеня, адбыўся ўстаноўчы сход гарадзенскай грамадской ініцыятывы «Таварыства абароны жывёлаў».

Ініцыятар стварэння арганізацыі - нідзе не працујочы гарадзенец Юрый Аўчыннікай. За першачарговую мэту сваёй дзейнасці па абароне жывёлаў ён называе неабходнасць тэрмінова перапыніць жорсткое зішчэнне бадзяжных катоў і сабак з ведама гарадскіх уладаў. Юрый, паводле ягоных словам, ужо год як займаецца спрэвай выратавання жывёлаў. Трымае ў сваёй кватэры сямёра катоў і трох сабак. Праўда невядома, як да гэтага ставяцца суседзі.

Штуршком да гуртавання мясцовых абаронцаў фауны стала адшуканне імі свалкі ля Гожы, куды з Гродна звозяць адросталяных, мёртвых і параненых катоў і сабак.

Мноства здзічэлых хворых і гадоўных «сяброў чалавека» стала сапраўдным бедствам для тых гараджанаў, якія не маюць гарачых пачуццяў да братоў нашых меншых. Нічынныя сабакі бегаюць па даіцых пляцоўках, спляць ля прадуктовых крамаў і пераследуюць грамадзянінаў з сасіскамі ў авоськах. Коцкі ж крываюць благі матам у цэпляльных мартаўскіх, ліпенскіх, верасёвых ночы. З гэтым траба нешта рабіць.

Справа не ў тым, каб іх не вынішчаць, а ў тым, якім чынам гэта рабіць. Мы прапануем гарадскім уладам усыпляць і стэртылізаваць жывёлін. Аднак станоўчага адказу пакуль што не атрымалі.

На ўстаноўчы сход, які праходзіў у адной з ўніверсітэцкіх аўдыторыяў, прышло каля чатырох дзесятак чалавек. Было вырашана зварыца на Гарадзенскім тэлебачанні з прапанавай праўдзівіць паказаць жорсткое выхаджанне з бадзяжнымі жывёламі. Вырашана папрасіць святароў усіх канфесіяў падчас службаў пропагандаваць гуманізм у адносінах да звару.

У плане-максімуме Таварыста абароны жывёлаў - стварэнне ветэрынарнай лячэбніцы і прыюту для бядомных катоў і сабак. У аўторак быў складзены спіс шарагаў Таварыства, гатовых усяк ратаваць жывёлін ад праізволу.

Алеся Макоўская

13 ліпеня 2000 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

Маладафронтайца спачатку зблі, а потым хацелі зрабіць стукачом

У ноч з 5 на 6 ліпеня ў Менску на тэрыторыі трамвайных дэпо, што ў мікрараёне «Дражня», супрацоўнікамі сталічнай міліцыі быў затрыманы актывіст Гарадзенскага Маладога Фронту Валер Кісель. Ён быў аўтавакансаны ў тым, што быццам бы распісваў шыбы трамвайных дэпо «Жыве незалежная Беларусь!». Пры затрыманні Валера быў жорстка збіты афіцэрам міліцыі. Пра гэта сведчыла шматлікія крывавадцёкі на руках, сцёгнах і на спіне.

Паводле словаў Валера Кіселя, ён сам не пісаў лозунгі на трамвайных дэпо, а толькі назіраў. Свой уздел у акцыі ён абгрунтаваў досьці проста: «Іншым чынам улада не дазваляе паказаць альтэрнатыўную думку».

Прыкладна а 2.30 ночы на тэрыторыі дэпо з'явіліся міліцыянты, якіх відавочна выклікаў вартаўнік. Моладзь адразу пачала ўцякаць і не спынілася нават на вокліч «Стой! Страляць буду!». Аднак ужо ў лесе, за тэрыторыяй дэпо, міліцыя здолела затрыманы Валера. Адразу ж афіцэр, старэйшы лейтэнант міліцыі, пачаў яго збіваць: біў і дубінкай, і кулакамі. Па ўсім целе, акрамя галавы.

Праз некалькі хвілін юго падцягнулі да міліцыйскага УАЗіка і паклалі на асфальт. Міліцыянты хацеў адразу праводзіць допыт, але Валер не адказаў на ягонія пытанні.

У Партызанскім РАУС, куды прывезлі маладафронтайца, яго знялі на відзакамеру і склалі прапакол. Валера адмовіўся падпісаць аўтавакансанне ў распісанні трамвайных дэпо. Тады яго пасадзілі ў камеру, дзе ён і праходзіў астатні кавалак ночы.

Раніцай Валера зноў выклікалі на допыт. Міліцыянты намякнулі, што калі ён не падпіша прапакол, будзе толькі горш. Праз некаторы час яго завялі ў нейкі кабінет, дзе знаходзілася некалькі чалавек у цывільных.

«Яны не адрэкамендаваліся, але я зразумеў, што гэта супрацоўнікі спецслужбаў. Калі яны

паспрабавалі пазнаменіца, я запытаўся: «Вы з КГБ?». Яны адказалі, што не, - зазначеалі Валер Кісель. «Людзі ў цывільным» хацелі высыветліць, што маладзён робіць у Менску, дзе жывуць ягоныя бацькі, якая мэта ягонага прыезду ў Менск. Пытанні пайтараліся, і так цягнулася даволі доўга.

Пагражалі фізічнай расправай, зваленнем з працы, асабліва пагражалі крымінальнай справай. Абязалі засадзіць на два гады.

Праз некаторы час у кабінечце разам з Валерам застаўся толькі адзін з «суразмоўцаў».

«Ён стаў раптам лагодным, пачаў размаўляць, як з чалавекам. Назваўся Сяргеем Мікалаевічам, паказаў пасведчанне КГБ. Спачатку спытаўся пра адносіны да Пазняка, пра настроі ў Гародні, разважаў пра рэжым, сістэму. Казаў, калі апазыцыя прыйдзе да ўлады, дык павыгнане ўсіх гэбістаў, і яны застануцца незапатрабаванымі», - апісвае размову Валера.

«Сяргей Мікалаевіч» з самага пачатку размовы праціваваў супрацоўнічані з органамі. Казаў праста, праціваваў: «Давай сябраваць, мы зможам прынесці шмат карысці адзін аднаму». Казаў, што інфармацыю трэба будзе перадаваць зусім не сакрэтную, а так, агульную, кшталту, якія настроі ў Гародні.

Пратанаваў замацаўца дамову пісьмовую. Атрымаўшы ад Валера адмову, праціваваў ужо вуснае пагадненне. Кантактаваць трэба было тэлефанаваннем з Менску ў Гродна, з Гродна ў Менск. А калінікалі Сяргей Мікалаевіч абяцаў і

сам наведвацца ў Гродна.

Не дабіўшыся згоды ад маладафронтайца, «гэбіст» пакінуў нумар свайго пэйджера так, «на ўсялякі выпадак», і сказаў, што раз гадзіну Валеру адпушцяць.

Пасля размовы з супрацоўнікам, Валера зноў адзвілі ў камеру, пры гэтым начальнік РАУС паябіцаў, што засадзіць хлопца на поўную катушку.

У гэты час у аддзеле міліцыі пачалі паступаць тэлефанаванні з праваабарончага цэнтра «Вясна-96».

Відавочна, сплохахуцьшы шырокага разголосу і рэзанансу ў грамадстве, міліцыя і тыя, хто трymаў справу маладафронтайца на кантроле, хуценька абвесцілі прысуд - 156 артыкул, две тысячи штрафу.

А 17.00 шостага ліпеня Валеру выпусцілі з пастарунку.

На наступны дзень актывіст Маладога Фронту засведчыў афіцыйна пабоі, нанесеныя яму міліцыянтам, і падаў скаргу на імя працурора Партизанскага раёна г. Менска.

Валер Кісель патрабуе «правесці даследаванне факту нематыаванага гвалту і прыцягнучы вінаватых супрацоўнікаў міліцыі да адказнасці».

Уладам нішто не перашкаджа-ла зрабіць справу крымінальнай і засадзіць хлопца за краты. Выпадак з Аляксеем Шыдлоўскім - яскравы тэмам прыклад.

Але чаму яны не пайшлі на гэту? У самога Валера ёсьць дзве версіі. Першая - рэжым не будзе рабіць гучных справаў, паказаўца сваю антыдэмакратычнасць, таму што чакае рэзультат з Еўропы. Паводле другой версii Валера, «цалкаммагчыма, у КГБ спадзяюцца, што ён усё-такі пойдзе на супрацоўніцтва з органамі».

Павал Мажайка

Улады ФРГ падтрымалі апазыцыю

10 ліпеня ў сядзібе БНФ адбылася прэсавая канферэнцыя, прысьвеченая вынікам візыту аўтаднанай апазыцыі ў Берлін. З 5 па 9 ліпеня гэтыя людзі удзельнічалі ў афіцыйным візыце ў Нямеччыну, арганізаваным на запрашэнні Міністэрства замежных спраў гэтай краіны пры чынным удзеле КНГ АБСЭ ў Беларусі і прыватна Ганса-Георга Віка.

Дэлегацыя апазыцыйных палітычных партый і ВС 13 склікання мела сустрэчы ў Бундэстагу, Міністэрстве замежных спраў, з прадстаўнікамі фінансавых колаў і недзяржаўных грамадзкіх арганізацый, навукоўцамі і студэнтамі. Беларуская дэлегацыя пачала пойнае разуменне патрабаванняў апазыцыі дзеля правядзення свободных выбараў. Прадстаўнікі ўладай ФРГ выказалі падтрымку тым чатыром патрабаванням, без выканання якіх правядзенне вольных і справядлівых выбараў у Беларусі немагчымае, а ўсялякія выбары пераўтвараюцца ў выбарчы фарс.

Ул. Інф.

Сваймі ўражаннямі пра Кангрэс дэмакратычных сілаў, які адбыўся ў пачатку гэтага месяца ў Менску дзеліцца сябра Прэзідымума Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання, каардынатор Рады «Рэгіянальная Беларусь», старшыня Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва» Сямён Домаш.

АБСЕ заклікае Лукашенку стаць дэмакратам

10 ліпеня удзельнікі 9-й сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ, якая праходзіла ў Бухарэсце, прынялі рэзолюцыю па Беларусі. Рэзолюцыя прынята амаль аднаголосна: супраць прагаласавалі дэлегацыя Рәсей, некалькі прадстаўнікоў Узбекістана і адзін прадстаўнік Украіны; адзін дэлегат ад Чэхіі ўстрымыўся.

Згодна з прынятым дакументам, беларускі ўлады павінны распачаць рэальныя перамовы, а не дыялог з апазыцыяй, і ўсталяваць у краіне дэмакратычныя нормы. Як адзначаецца ў рэзолюцыі, весь размову пра ўдзел апазыцыі ў парламенцкіх выбараў можна пры выкананні наступных ўмоваў: наяўнасць выбарчага заканадаўства, якое б адпавядала ўрэпейскім дэмакратычным нормам; доступ апазыцыі да СМИ, у першую чаргу электронных; стварэнне атмасфэры даверу; перамовы паміж апазыцыйнай і ўладамі; спыненне пераследу апазыцыйных лідараў. Рэзолюцыя таксама заклікае беларускія ўлады даць широкую інфармацыю пра зікілых апазыцыйных палітыкаў.

10 ліпеня, у апошні дзень сесіі, адбыўся таксама выбары старшыні Парламенцкай асамблеі АБСЕ. Ім стаў кіраўнік рабочай групы АБСЕ па Беларусі Адрыян Севарын. Ён быў адзіным кандыдатам: напярэдадні галасавання кандыдат ад Францыі Мішель Вазан зняў сваю кандыдатуру.

Адбыўся ліпеньскі Сойм БНФ

8 ліпеня адбыўся Сойм БНФ. У парадку працы Сойму былі трох пытанні: вынікі Кангрэсу Дэмакратычных Сілаў, Усебеларускі з'езд за незалежнасць, арганізацыйная праца ў рэгіёнах і летнія акцыі. З дакладамі выступілі намеснікі старшыні БНФ Юры Хадыка, Віктар Іашкевіч, Вячаслав Січык.

Як зазначыў наконт вынікаў Кангрэсу Дэмакратычных Сілаў (КДС) дакладчык Юры Хадыка, «Сойм падтрымаў усе рашэнні й усе пастановы Кангрэсу. Мы будзем клапаціца, каб рашэнні КДС выконваліся. У першую чаргу - каб дзейнічаў інструмент узаемадзеяння дэмакратычных сілаў - Каардынацыйная Рада дэмакратычных сілаў. Кангрэс - безумоўны крок наперад».

Што тыхыца ўдзелу БНФ у падрыхтоўцы Усебеларускага з'езду за незалежнасць, то Сойм прыняў рашэнне даручыць Управе БНФ на бліжэйшы паседжанні вылучыць дэлегатаў на З'езд. Удзельнікі Сойму аднак зазначылі, што, на жаль, З'езд рыхтуешца без шырокага інфармавання.

Вячаслав Січык, які быў дакладчыкам наконт арганізацыйной працы ў рэгіёнах, паведаміў, што за апошнія месяцы з'явіліся суполкі БНФ у Гомельскай і Га-

радзенскай абласцях, у тым ліку ў Нароўлі, Рэчыцы, Рагачове, Карэлічах. Вялікую ўвагу Сойм з'явіў на неабходнасць стварэння абласніх і раённых кааліціяў дэмакратычных сілаў. Сойм вырашыў з'явіцца да рэгіональных структур, каб тыя супольна з палітычнымі партыямі, прафсаюзамі, недзяржаўнымі арганізацыямі падалі заяўкі на правядзенне ў сваіх мясцовасцях Дня Незалежнасці 27 ліпеня.

З набліжэннем восені прагназуецца авастэрэнне палітычнай сітуацыі. Географія правядзення акцыяў, на думку сябра Сойму, мусіць пашырацца з кожнай працэставай акцыяй. Кожнай раённай арганізацыі БНФ пропанавана да першага верасня правесці сірэйскі пікет на абарону настаўнікаў - як вядома, шмат дзе настаўнікамі да гэтага часу не выплачаны адпускныя й заробак.

Ул. Інф

Кангрэс перадае эстафету з'езду

- Кангрэс сабраў прадстаўнікоў ўсіх дэмакратычных сілаў краіны. Галоўным, канечнеч, была выпрацоўка агульнай пазіцыі да маючых адбыцца парламенцкіх выбараў. Гучалі розныя меркаванні, але па настроі залы адчуваўся, што прысутныя супраць удзелу ў фарсе, які рыхтуе улада. Гэты настроі знайшлі сваё адлюстраванне ў канчатковай Заяве. Дэмакратычныя сілы на выбары не пойдуть, калі ўлада не будзе выкананы чатыры вядомыя ўмовы.

- Паводле выступлення, іншыя кіраўнікі партыяў, здаецца, хацеці брызгніце рашэнне пазней, не зважаючы на прынятые кангрэсом дакументы...

- Усякае можа здарыцца ў палітыцы. Але адназначна, што тады можна ставіць крыж на апазыцыі. Ад такай магчымай здраўды беларускі дэмакратычны рух доўга не падымецца з каленяў, калі падымецца на ногу. Але трэба спадзявацца на разум і разважлівасць палітыкаў. Спадзяюся, што Анатоль Лябедзька, Мікалай Статкевіч, Станіслаў Шушкевіч, Вінцук Вячорка, Аляксандар Бухвостаў, Яўген Лугін ды іншыя былі шчырымі ў сваіх выказваннях.

- Якая асноўная думка панаўала ў Вышым кароткім выступленні?

- Я выказаў думку, што ў справу аб'яднання дэмакратычных сілаў у апошні час вялікі ўклад уночыцца ў рэгіёны Беларусі, якія злучыліся ў трапені ў Каардынацыйнай Радзе «Рэгіянальная Беларусь». Сёння гэта значная ўльвоўвая сіла не толькі ў рэгіёнах. Даўчы, кангрэс гэта прызнаў:

- Паўнамоцтвы нададуць дэлегатам людзі, якія абяруць сваіх прадстаўнікоў падчас правядзення сходаў грамадзянскай згодна прынятай арганізацарамі з'езду квоеце. Агульнагародскі сход плануеца правесці з і ў Гродне. Пра дзень, месец і час яго правядзення грамадзянне будзяць своеасабовыя спавешчаны. Наш горад на з'ездзе павінны прадставіць звыш 20 пасланцоў.

- Інтэрв'ю правёў Антон Лабовіч

13 ліпеня 2000 г.

3

ГРАМАДСТВА

Канары толькі съняцца...

Сярэдзіна ліпеня - сэзон летніх адпачынкаў у самым разгары. Куды пакуючы чамаданы гарадзенцы? На Канары ці ў Анталію?

Пётр Валадзько, начальнік гарадской падатковай інспекцыі:

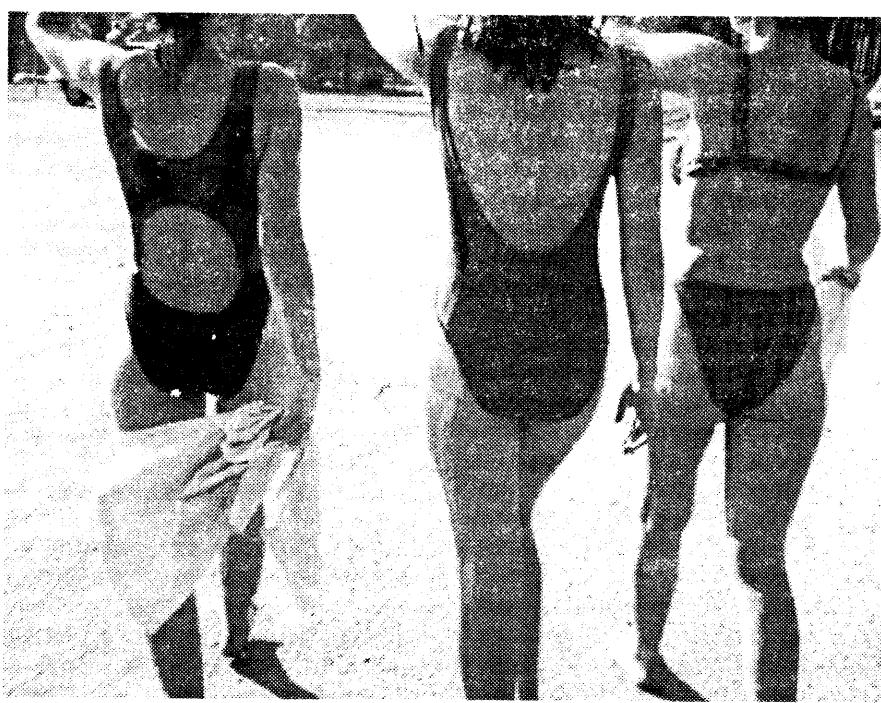
- Якія Канары! З нашымі заробкамі толькі сена касіць. Я за 50 гадоў свайго жыцця ніводнага разу ў дом адпачынку на звездзіў. Вось і сёлета ў свой адпачынак на вёсцы ў бацькоў на адну карову сена накасіць. Мару на возеры рыбу палавіць - але «фазэнда» не пускае...

Мікалай Рабчук, намеснік старшыні калгасу «Абухава»:

Што мне рабіць на Канарах? Я нават ня ведаю, дзе яны знаходзяцца. Разумееце, народжаны поўзаць лятаць ня можа. Ды я й ня памятаю, калі апошні раз у адпачынку быў. Можа паслья ўборкі ўраджак атрымаеца паехаць пад Менск, у санаторый «Крыніца». А вось куды сапраўды хадеў бы, гэта ў ЗША - паглядзець на свабодны съвет, дэмакратыю.

Анія Юрэвіч, Карапева прыгажосці-2000:

- За перамогу ў конкурсе мне спрэзентавалі пущэвку ў Гішпанію. Вельмі спадабалася. Я ўпершыню была на моры, наведала Барсэлёну. Бачыла сапраўдную карыбы - бычка забілі, беднага, тарэдор не падзярпей. Зараз сяджу ў хаце, час

Знаёмсця — Таня, Каця, Оля. Паўднёвы бераг возера Юбілейнага...

ад часу выездаю на возера, наведываю кандырты...

Юрась Мацко, мастак, каваль:

Я аднойчы ў Балгарыю звездзіў, на Залатыя пляскі. Дык на трэці дзень воўкам выў. Аддаю перавагу актыўнаму адпачынку: з рыцарскім клубам на Наваградак на Фест звездзіў, зараз на Грунвальд зьбіраюся. А ў жніўні - з сям'ёй на байдарках на

дзве штуки баксаў, фірма «Сакуб» працуе нават экзатычны Кубу ў Ямайку.

Гарадзенскае бюро міжнароднага моладзевага турызму «Спутнік» завялі ў Адсу ўсяго за 43 тысячи беларускіх рублёў і яшчэ за пайсотні нават трэ разы на дзень пакорміць. Прайда прыблільні там на вуліцы, а вада ў душы «награваеца ад сонца»...

Фірма «Інтакс» за 11 - 15 даляраў у дзень працуе адпачынок на Аўгустоўскім канале. А гарадскія жыхары, якія сумуюць па вясковай экзотыцы, могуць замовіць сабе ў Польшчы ферму з сапраўднымі конямі. Тыя ж, каму «заграніца толькі сніцца», бавяць свой вольны час на паўднёвым беразе Нёмана ў на Юбілейным возера. Дарэчы, гарадская санепідэмстанцыя купацца там ня раіць: перабольшаны паказчыкі кішечнай палачкі. Акрамя таго, за апошні месяц у гарадзенскіх вадаёмах патанула 10 чалавек.

Юлія Дарашкевіч

Масалянская гісторыя, ці Размова толькі аб вадзе?

Алег Зайцаў, жыхар вёскі Масаліны, што ў саўгасе «Бераставіцкі» аднайменнага раёна, завітаў у рэдакцыю ПАГОНІ і распавёў пра сваё нялёгкае жыццё. Займаеца вырошчваннем гародніны. Арэндуе ў сельсавец кавалак зямлі - 68 сотак. Праўда, прасіў у свой час гектар, згодна прэзідэнцкаму ўказанию, але мясцовую ўладу кіраўніка дзяржавы зразумела па-свойму, зямлі пашкадавала.

А тут яшчэ надарыўся канфлікт з дырэकцый саўгаса...

Доўгая вясковая вуліца з дамамі абапал у канцы разбягаецца ў два бакі і, як рукамі, абдымае ніштаваты клін саўгаснага поля. Дом у Алега Зайцаў - звычайная хата.

- Купілі нядаўна гэты прысадынны ўчастак, - тлумачыць гаспадар. - Жыцьло маем у іншым месцы. А тут нешта накшталт летняга будана. Агародчык даглядаем, вырошчваем капусту, моркву, агуркі, столовыя буракі, - усяго патроху.

У сярэдзіне пабудовы прахалодна, яшчэ ладам не ўпарицавана. На падлозе кавалкі цэглы, гліна. Акурат пасярэдзіне пакоя ўзвышаецца новая печка. Зімой тут захоўваецца капуста ці яшчэ што з гародніны, тэмпература падтрымліваецца якраз для гэтага, а увесну тавар вязеца на рынок у Гродна. З гэтага рубля і жыве сям'я.

Алег паказвае свае «сotki» і тым часам паведамляе са сваёй пакуль што небагатай біографіі. Закончыў Жыровіцкі саўгас-тэхнікум, атрымаў спецыяльнасць інжынера-механіка. Тры гады адпрацаваў у саўгасе «Бераставіцкі». Заробак не задавальняў. Калі пачуў, што дзяржава дазволіла выдзяляць грамадзянам да гектара зямлі, рыхыкнуў, зволніўся з працы. Было гэта ў 1998 годзе. З зямлі таксама напачатку не ўёс гладка.

атрымалася. Але неяк справіў даumentы. А на той кавалак некалькі гадоў запар не ступала нога чалавека, трэба было пачынаць акультурваць яе нанова.

Алег, відаць, чалавек з размакам. Спрабуе глядзець наперад. Пагэтам распаčаў будою ўласнай майстэрні. На яе вялікім спадзяванні, бо вырошчвание гародніны ўсё болей становіцца стратным. Канкуруваць прыходзіцца як з дробным уласнікам, дзяржаўнымі сельгаспрадпрыемствамі родниснага кірунку, так і з польскім таварам. Пратрымацца цяпер надзвычай складана.

- Майму прыкладу паследавала яшчэ некалькі маладых сем'яў. На зямлі гібеюць, як і я. Яно можна было б і ператрываць, каб дырэкцыя саўгаса ставілася да нас падлюдку, з павагай і разуменнем.

Канфлікт пачаўся сёлетній засушлівай вясной і такім жа пачаткам лета. Узгарэліся жарсці, якіх сухостойнік ад празмернай жарыні. Прычынай сталася вада, якую Алег Зайцаў і яго калегі выкарстоўвалі для паліўкі сваіх участкаў. У дырэкцыі раптам заўважылі, што прыватнікі аднаасобнікі карыстаюцца саўгаснай вадой з пракладзенага ўёсцы водаправода. Непарафак. За гэта трэба плаціць.

- А хіба мы супраць аплаты за карыстанне вадой? Але навошта адрасу прымата крутыя меры, за-

варваць калонкі? Тым болей тэрарызваць жонку майго калегі Анатоля Дзяка. Нібыта знарок інжынер па працаёмкіх працэсах Анохін цікуе, калі мы ад'едзем на рынок у Гродна, з'яўляючыся на падворак і пачынае пагражаць жанчыне: чаму не ставіце лічыльнік, зараў абрэжам ваду! Даводзіць чалавека і яе дзяцей да нярвовага зрыву. А сам тэхнічных умоваў на ўстаноўку лічыльніка не дае. А гэта яго аваўязак!

Зразумела, што з Алегам такая «прафілактычная» гутарка блеск следна для інжынера не праішла. Зайцаў - асока, якая ведае сабе кошт і мае ўласнае меркаванне.

Увогуле, у мене склалася думка, што апошніе з'яўляючыся першапрычынай непрыязных адносін спецыялісту дырэкцыі з няўралітвымі былымі саўгаснымі інжыніерамі. Хто ж сёня любіць крытыку, а яшчэ болей тых, хто ўтолася гаворыць пра недахопы ў гаспадарцы? Напрыклад, кінучы ў полі трактар, якога гадамі есць іржа. Дарэчы, якраз такі я асабіст бачыў за ўчасткам Алега Зайцаў. Стаяць, небарака, пануруўшыся ў зямлю, і дайно страціў надзею, што нехта дбайні ўзгадае пра яго. А той механізатар, які сядзеў калісці за рычагамі кіравання гэтага трактара, памёр. Чалавека пахавалі, а пра агрэгат забыліся. Бачыў таксама, як нямерана пераліваеца праз край воданапорнай башні вада, з-за якой разгарэліся нежартоўныя вытлумачэнні адносінаў.

Алег і яго калегі-аднаасобнікі набылі прылады ўліку карыстання вадой. Зразумела, што ўстаноў-

Па праваслаўных мясьцінах

З панядзелку распачнеца моладзева паломніцтва па праваслаўных мясьцінах Гарадзеншчыны.

Калі сарака чалавек гэтае не звычайнае вандроўкі наведаюць Скідарль, Дубна, Ваўкавыск, Сынкавічы і Жыровічы. Плянуетца, што большасць шляху моладзь пройдзе пешшу - на гэта спартрэбіца

каля пяці дзён. У Зэльве будзе зарганізавана вечарына, прысьвячаная Ларысе Геніюш.

Арганізатарами выступіла менская праваслаўнае брацтва імя Ка-стусія Астрожскага.

Юлія Дарашкевіч

Крыжовы ход да святога месца

У нядзелю адбыўся крыжовы ход ад Каложскай царквы да крыжа, устаноўленага на месцы заснавання царквы Усіх Беларускіх Святых.

Пасля літургіі ў Каложы шэсце на чале з Правялебным Арцеміем, епіскапам Гарадзенскім і Ваўкавыскім, рушыла да Уладзімірскай царквы, дзе да шэсці дадаліся вернікі і духавенства.

Роўна год таму на месцы ўстаноўкі крыжа ў раёне Вішнявец было вырашана пабудаваць царкву Усіх Беларускіх Святых. Наставцем яшчэ не ўзвядзенага храма стаў айцец Анатоль Ненартовіч. Ён правёў малебен, якім і скончыўся крыжовы ход.

Алена Сіневіч

Даніэль падмануў гарадзенцаў

Калі дзвюх тысяч гарадзенцаў, якія 6 ліпеня прыйшлі на канцэрт расейскага гурта «Hi-Fi» былі падманутыя арганізатарамі. «Hi-Fi» не прыехаў. Частку грошай за білеты глядачам сплацилі, а астатнія вяртаць, відавочна, ніхто не збіраеца.

Канцэрт гурта «Hi-Fi» ў Гродне арганізавала менская фірма «Арт-центр» і яе прадстаўнікі са сцэнічным псеўданімам Даніэль.

Выступ гурта быў намечаны спачатку на 27 чэрвеня, пасля быў перанесены на 6 ліпеня. Білеты каштавалі ад 2 да 7 тысяч рублёў.

Гарадзенцы, якія прыйшлі ў пазначаны час на канцэрт, абсалютна не падазравалі, што становіцца ахвярамі чарговага ашуканства. Даніэль на той момант ужо ведаў, што «Hi-Fi» ў Гродна не будзе, аднак паведамляў пра гэта глядачам ён не збіраўся, думаў пра астачку «на прастачка».

Канцэрт распачаў, як і плаўнавалася, гурт «Bi-2», песні якога выкарыстаны ў фільме «Брат-II». Гарадзенцы задаволена адтанцоўвалі свае «кроўнія». Пасля выступу «Bi-2» на сцену выйшаў Даніэль і слёзна папрасіў прафесіоналаў: «Меня не будзе, якія грошы я не збіраўся». Але гурт не збіраўся, але Даніэль з'яўляўся ўнікальным гаспадаром. Установа панесла вялікія фінансавыя страты і, як вінік, распачала судове разбиральствы з менскай фірмай.

У сераду прадстаўнікі «Арт-цэнтра» павінны быў прыехаць на працягу пяці дзён.

У аўторак ПАГОНЯ пацікаўліася ў супрацоўніку філармоніі,

што выступала ў якасці суворгніцата канцэрту, ці выкананае гэтага абяцанне.

Адказ быў кароткі - не. Усе грошы яшчэ не выплачаны.

Больш таго, афера, якую пракруціў у Гродна «Арт-центр», моцна ўдарыла і па самай філармоніі. Установа панесла вялікія фінансавыя страты і, як вінік, распачала судове разбиральствы з менскай фірмай.

У сярэдзіне ліпеня з'яўляўся ў Гродна прадстаўнікі «Арт-цэнтра».

У Гродне, каб вырашыць пытанне з вяртаннем грошай за білеты.

А канцэрты расейскіх зорак у Гродне будуть працягвацца. Ходзяць чуткі наконт прыезду Барыса Майсеева. Вось толькі ці пойдзіць навучаныя гарадзенцы глядзець на расейскіе «дзіўы» - невядомы.

Іван Паўленак

На жаль, з дырэкторам Дзмітрыем Гольцам сустэрэнца не давялося. У канторы паведамлі, што па пільных спраўах з'ехаў у вобласць і «сёня не будзе». Каб мені узяліцце пра саўгас, пагартай падшыўку рэйнай «Бераставіцкай газеты». Гэта адзіны саўгас у раёне. Справы ідуць тут зусім някепскі, калі верыць змешчаным допісам. Не горш, чым у іншых вядзенцаў нарыхтоўка кармоў. За пяць месеціў бягучага года надоечна па 1.567 кілаграмам малака ад каровы, што вышэй сярэднераёнага паказчыка. Летасць ад кож

13 ліпеня 2000 г.

4

РЭЗАНАНС

Шасцігодка духоўнай дэградацыі

Шасцігодка А.Лукашэнкі адбіваеца адмоўна не толькі на эканоміцы, знашчай і ўнутранай палітыцы, але і ў духоўнай сферы. У нас у большасці пішуць пра вынішчэнне мовы, скажэнне гісторыі, але вельмі рэдка кранаюць праблемы, якія хвалююць чалавека ў паўсядзённым жыцці. Між тым, з дробязгай штодзённага існавання кожнага чалавека складаеца агульнае самадучуванне грамадства, з дробных рэакцыяў і дачыненняў паміж людзьмі складаеца агульны светапогляд народа, як цяпер кажуць, менталітэт.

Гэтыя шэсць гадоў сталі заняпадам беларускай агульначалавечай духоўнасці.

Хамства

Столькі недалёна гаў дні краінічных пасадах Беларусь не ведала з часоў бальшавіцкіх камісараў, камбодаў і калектывізму. Адна іх частка - гэта былая наменклатура, у большасці пенсійнага ўзросту, якая жыве ўспамінамі пра камсамольскае юнацтва і партыйную дынаміку. Яна праста займае месцы, не дае хады маладым. Але і маладыя падбіраюцца, асабліва ў «вертыкаль», зусім не паводле свайго прафесіяналізму. Кадры прызначаюцца па змешаным армейска-вертухайскім прынцыпе: каб выконвалі загады і былі «гаспадарамі» («хозяйні» зоны). Дзяржаўны апарат недзеядольны, безыніціяльны, пустаслоўны, не кантролюе ситуацыю, цягнецца ў хвасце падзеяў.

Славольства

Спачатку законы парушаў адзін чалавек, а па ягонаму загаду - ягоны міністры. Потым - міністры, а па іхняму загаду - абласныя начальнікі. Потым апошнія, і па іх загаду - рабіны краінічкі. Потым тыя, і па іх загаду - старшыні калгасаў, сельсаветаў і ўчастковых інспектары. Сёня законы парушаюць усе, па загаду і без яго, у інтарсах улады і ў сваіх асабістых, ад самадурства і дзеялісткі. Управы на чыноўнікаў няма. Дамагчыся справядлівасці простаму чалавеку амаль немагчыма.

Страх

Змаганне ўлады з іншадумствам выклікала ўсеагульны страх у грамадстве. Рабочы бацька звольнення, калгаснік - таго, што не дадуць тэхніку, каб пасадзіць бульбу. Краінікі прадпрыемстваў бацькаў крымінальнага пераследу за гаспадарчую дзейнасць. Прадпрымальнікі бацькаў знішчаючых бізнес праверак з боку фіскальных органаў. «Сілавікі» бацькаў быць выкінутымі са службы без выслугі і пенсіі. Чыноўнікі і клеркі бацькаў авбінавачванні ў нелаяльнасці, бо тады не змогуць знайсці

працы. Творчыя работнікі баяцца пісаць, малываць, співаць і гаварыць. Людзей агарнула з усіх бакуў апятыя, бязвер'е, лянота.

Подласць

У такіх умовах з усіх шылінай павылазіла разнастайная шалупень. Па радыё, TV, ва ўрадавых газетах вяшаюць прымітыўныя камісары ды агенты ўплыву пра пагрозу з Захаду, сіяніцкую змову, чысціню славянскай расы, варожае рыла апазіціі, другаснасць беларускай культуры, скапансць еўра-амерыканцаў, прадајнасць іяўрадавай прэсы. Краініству краіны падкідаюць шыюю лухту кшталту «восі Менск-Масква-Пекін», адзінную мытную прастору з Таджыкістанам, саюзную дзяржаву з Югаславіяй. Па вуліцах шпацыруюць рускія фашысты. Нікчэмнасці шальмуюць самога Васіля Быкаўа, сумленных навукоўцаў, прафесіяналаў менеджменту, каб пралезі «наверх». Дзякуючы намаганням гэтай брыдоты з беларусаў пачынаюць смяяцца, нібы з чукчай.

Гвалт

Палітычнае, эканамічнае, ідэалагічнае насліле зрабілася асноўным сродкам вырашэння ўсіх праблемаў, усіх грамадскіх супраечнасцяў. Прадстаўнічай улады не існуе. З'явіліся дзесяткі палітычных вязняў. Пераследуюцца няўрадавыя СМИ. Перапісваюцца падручнікі часоў незалежнасці. Знікаюць дзеячы апазіцыі. Фактычна забаронены мітынгі, шэсці, страйкі, пікеты. Праводзяцца масавыя аблаги на пратэстуючых грамадзянінаў. Наладжана аператыўнае сачэнне за іншадумцамі. Праводзяцца перарэгістрацыі партыяў, прафсаюзаў, прадпрыемстваў. Паўсюдна бядзяюцца дзяржаўныя канцрэты, інспектары, аператыўнікі міліцыі, гебз (восем специяліст), з адзінай мэтаю каго-небудзь, не-

вядома за што, аштрафаваць, пасадзіць, апісаць маёмысць. Насілле, аднак, не вырашае ніякіх праблемаў; праблемы прымнажаюцца, знешне нябачныя, каб поўтым выбухнуць і змесці дзяржаўна-грамадскі лад краіны.

Двудушнасць

Раптам усе сталі скрытнымі, няшчыркі і двудушнымі. Рабочы клас халтурыць, падкрадае і ахоўвае гэту таемніцу. Камерсанты махлююць з падаткамі і таксама сакрэтнічаюць. Інтэлігенцыя гэтаксама хавае прыработкі ды прыватныя «ўзнагароды за працу». Чыноўнікі арганізавалі сапраўдны хабарніцкі бізнес, гандаль пасадамі, ліцензіямі, датацыямі, ільготамі, юрыдычнымі адрасамі. На публіцы яны кляніца аддаць жыццё за народ і прэзідэнта, а паміж сабою кіпяць з прэзідэнта і грабуюць народам. Прэзідэнт корчыць з сябе «свайго хлопца», але спецслужбы ўсюды панатыкалі «жучкоў», ніхто сёння не вырашае сур'ёзных пытанняў у кабінече або па тэлефоне. З'явілася новая прафесія: «доктар Гебельс», някепска аплючваючы. Канкурант апдадаўляючы, з быльмі палічнікамі распраўляючы. Дзяржава пераняла ў блатных способ арганізацыі ды кіравання, у камуністу - індустрыю хлусні і ўзбагаціла ўсё драпежніцкім раскрыданнем агульнанарадной уласнасці.

Гісторыя сведчыць, што рэвалюцыі ды іншыя грунтоўныя змены дзяржаўнага ладу аddyбаюцца не з прычыны цяжкіх матэрыйальных нястачаў, а з-за немагчымасці прыстасаваць натурадальную духоўнасць чалавека да штучна створаных дзяржавай умову існавання. З гэтага вынікае ўрок - жыві сам, давай жыць іншым. Але ўлады за шэсць гадоў так і не зразумелі гэтай прастай ісціні. Што і абумоўлівае іх крах.

«Очищэнне» судзіць узурпатора...

Нейкі час у Гродне напаўлегальная распаўсюджвавецца ўётка на 12-ці старонках, якая называецца «Адкрыты суд над узурпаваўшым уладу грамадзянінам А.Р.Лукашэнкам. Суд Народа - Суд Божы!». Падпісаная яна, як паведамляеца на апошнія старонцы, «быўлімі прыхільнікамі А.Лукашэнкі з саюза «Очищэнне» і асабістымі старшынёмі саюза прафесарамі Барысам Барыхінім (памёр некалькі тыдняў таму).

Што пішуць людзі, якія нямала намаганняў паклалі дзеялі руху А.Лукашэнкі ў прэзідэнцкое крэсла? У сваёй крэтыцы былога куміра яны заходзяць так далёка, што карыстаюцца такімі панцяціямі, як «крыміналіст», «адпеты злачынцы», «крымінальная дзяржава самаўладдзя», «дрыгавая эканоміка» і г.д. Што ж тычыцца сутнасці, то нічога новага быўляя паплечнікі А.Лукашэнкі не паведамляюць, за выключэннем хіба таго факту, што гарадзенскі мясакамбінат усё мясо расходуе на пастаўку ў рэзідэнцыю

А.Лукашэнкі, а жыхары горада ядуць «зыхляціну».

Асабліва аўтары ўёткі агаворваюць, чаму які «ўтыкаюць яму нож у спіну» (як любіць у такіх выпадках казаць іх былы кумір). Но ён набывае себе новых сяброву са злачынным і фашысцкім мысленнем, а старых сяброву перасадзіў у турмы. Напрыканцы ўёткі змяшчаюцца заява пра то, што трымалык ўёткі набывае права на грамадзянскае непадпрадкаванне ўладзе, суду, прафаахоўным органам і (чамусыці) судовым прыставам (якіх у нас няма).

З усіх гарадзенскіх «очищэнцев» добра ўладкаўся толькі палкоўнік Посахаў. «Аперацыя скончана, забудзіцца», - нібы сказаў астатнім. А яны ўсё яшчэ не зразумелі, крываюць, выкryваюць, нейкі суд замыслілі. У мужнасці ім не адмовіш, пытанне не ў гэтym. За каго яны будуть агітаваць наступным разам?

Сяргей Самасей

8-ая федэральная акруга?

Беларусь зараз больш кантралюеца Крамлём, чым многія суб'екты Расейскай Федэрэнцыі, асабліва нацыянальныя распублікі ды некаторыя краі, «Маскве ў пэўным сэнсе прасцей мэце справу з Лукашэнкам, чым з Наздраценкам, Башкортостанам або Татарстанам, не кажучы ўжо пра Чачню». Такое меркаванне віцэ-прэзідэнт Беларускага саюза прадпрымальнікаў (БСП) Аляксандар Патупа выказаў 11 ліпеня, каментуючы нядыўную пасланне Уладзіміра Пуціна Федэральному сходу Расеі.

Беларускі палітолаг звязаў з гэтай абставінай і той факт, што ўялікім пасланні прэзідэнта Расеі няма ніводнага ўзгадвання пра Саюз Беларусі і Расеі. Калі рэальна глядзець на рэчы, сказаў А.Патупа, то «Беларусь у эканамічным плане дастаткова моцна кантралюеца Москвой», паколькі «кантроль над Беларуссю і зараз знаходзіцца на ўзроўні 8-ай федэральнай акругі». Аляксандар Патупа лічыць, што «беларусам няма куды падзеца», паколькі «таго мільярда далаўраў, якога ім, умоўна кажучы, на хапала раней на камунальныя паслугі, ежу і лячэнне, не хапае і зараз», а, значыць, «сітуацыя кантралюемая, і вялікай праблемы для Пуціна няма, што і было прадэмантравана ў ягонай прамове», дзе пра Беларусь не было сказана ані слова. Зыходзячы з таго, што ў Пуціна выклікае прыкрасы некаторая «непрадказальнаянасць, некантролюемасць беларускага лідара», палітолаг прыходзіць да выніку, што ў бліжэйшы час можна чакаць нейкіх контрудзяенняў з расейскага боку.

На Кубе «чалавечы патэнцыял» развіты лепш, чым у Беларусі

Паводле дадзеных ААН Беларусь уваходзіць у тройку сусветных лідараў па колькасці зняволеных - 477 чалавек на 100 тысяч населенія. На першым месцы Расея - 580 зняволеных, на другім - Злучаныя Штаты (554). Гэтыя факты ўзяты з Глабальнай справадзячы пра чалавечасць развіція за 2000 год, прэзентацыя якой адбылася 29 чэрвеня ў большасці краінах свету, у тым ліку і ў нашай краіне.

АН вылучае задачу развіцця правой чалавека як асноўную ў сістэме правы і наступным стагоддзі. Эксперыты ААН адзначаюць, што для ўстойлівага развіцця любой краіны неабходна ўлічваць на першую чаргу інтарэсы кожнага кантрэлага чалавека (а не так, як у нас - усе чыноўнікі «служаць народу», а кантрэлагам чалавеку прайработкі ды прыватныя «ўзнагароды за працу»). Чыноўнікі арганізавалі сапраўдны хабарніцкі бізнес, гандаль пасадамі, ліцензіямі, датацыямі, ільготамі, юрыдычнымі адрасамі. На публіцы яны кляніца аддаць жыццё за народ і прэзідэнта, а паміж сабою кіпяць з прэзідэнта і грабуюць народам. Прэзідэнт корчыць з сябе «свайго хлопца», але специялісты ўсюды панатыкалі «жучкоў», ніхто сёння не вырашае сур'ёзных пытанняў у кабінече або па тэлефоне. З'явілася новая прафесія: «доктар Гебельс», някепска аплючваючы. Канкурант апдадаўляючы, з быльмі палічнікамі распраўляючы. Дзяржава пераняла ў блатных способ арганізацыі ды кіравання, у камуністу - індустрыю хлусні і ўзбагаціла ўсё дзяржавай уласнасці.

Напрыклад, па колькасці суддзяў на 100 тысяч чалавек Беларусь мае паказчык, блізкі да сярэдняга (10) - 11 суддзяў. А вось у Бангладэш з-за недахопу суддзяў назапашваеца больш за 5000 неразгаджаных справаў штогод, у Індыі - болей як 2000. Сярэдні працяг папярэдняга зняволення да суда складае 60 тыдняў у Мексіцы, 40 тыдняў - у Венгрыі і 30 тыдняў - у Чэхіі. Па Беларусі дадзеныя няма, але імпрычна можна ўказаць на перыяд з 3-5 месяцаў, зыходзячы з працэсуальнага заканадаўства і судова-следчай практикі. Даклад адзначае, што «толькі адны законы не гарантуюць абарону правой чалавека, неабходныя адпаведныя структуры, традыцыі і спрыяльны эканамічны клімат».

Адносна апошніяга: адпаведна з «індэксам развіцця чалавечага патэнцыялу» (ІРЧП), куды ўваходзіць працягласць жыцця, узровень адукцыі і рэальны даход, Беларусь займае 57-е месца (адразу пасля Кубы). З краінаў былога СССР вышэй толькі Літва (52-е месца) і Эстонія (46-е месца). Першая дзесятка выглядае наступным чынам: Канада, Нарвегія, ЗША, Аўстралія, Ісландыя, Швейцарыя, Бельгія, Нідерланды, Японія, Вялікабританія. Расея - на 62-м месцы, Украіна - на 78-м. Цікава, што згодна з класіфікацыяй ІРЧП, ніжэй за Беларусь знаходзіцца Саудаўская Аравія, дзе, як вядома, усе мільянеры. Але, відаць, дрэнна адукаваныя і мала жывуць. Напэўна, што свой уплыў зрабілі дадатковыя крытэрыі ІРЧП - уздел людзей ва ўпраўленні краінай і магчымасці сацыяльнага і прафесійнага росту. Беларусь уваходзіць у лік 17 краін свету, у якіх да 2015 года населеніцтва зменшилася. Нягледзячы на нізкі ўзровень с

13 ліпеня 2000 г.

5

КУЛЬТУРА

Літоўскі Манмартр у Вільні

«Літоўскім Манмартрам» віленчукі называюць выставу пад адкрытым небам на вуліцы Плялеса ў Старым Горадзе. Тут мастакі прадаюць свае карціны, рамеснікі - сувеніры, адзенне, упрыгожванні. Тут самы вялікі выбар бурштыну і ўпрыгожванняў з яго. Свеасаблівы літоўскі дух тутэйшага Манмартра перадаецца праз любоў да «бабуліных рэчаў»: турысты за шык лічаць набыць у Вільні груба звязаныя на спіцах ваўнянія шкарпеткі і рукавіцы, партманэткі, сумачкі і шляпкі ручной работы. Побач - вялікая выставка карцінаў тутэйшых мастакоў, дзе ёсьць сапраўды цікавыя творчыя набыткі. Праз пару кроکаў, на вуліцы Isganytojo - польская галерэя «Znad Wilii». Акурат у дзень нашага візіту ў Вільню на семінар «10 гадоў дэмакраты ў Літве» тут распачалася выставка мастака з Беларусі, які з'ехаў на сталае жыхарства ў Літву, - Алесь Поклада. Прапануем чытчам нашу размову пра тое, як жывецца і творыцца беларускаму аўтару ў Вільні.

- Ты не адчуваеш ізалації тут, у Літве, адарафанасіі ад Беларусі?

- Не. Я тут працаўаў яшчэ пад час вучобы ў Беларускай акадэміі мастацтваў. Ды я б і ў Аўстраліі не кінуў бы пісаць, бо для мяне самае цяжкае - не пісаць. Дарэчы, у Вільні часта бывае гарадзенскі мастак Уладзімір Голуб ды іншыя творцы. Так што сувязь ўсе губляе.

- Алесь, ты бачыши прынцыпавую розніцу паміж мастакамі жыццём Літвы і Беларусі?

- На літоўскіх мастакоў вельмі паўплываў заходні арт-бізнес. Тут цяпер найбольш папулярныя відовішчныя мастакі акцы - перфоманс, інсталяцыі. Жывамі сам займаюцца мала. Беларуская школа - мяккая, светлая, лірочная. Літоўская - жарсткаватая, цъмянная, пастозная. Да таго ж, зараз развіваета інакірунак інтэр'ернага кішталту, таму што людзі з ахвотай набываюць карціны для сваіх офісаў.

- Наколькі лёгка ці цяжка

«правіца ў людзі ў Літве?»

- Як і ў Беларусі, нялётка. І ў нас усе марадзь з'ехаць на Захад. У Вільні не адзін дзесятак прыватных галерэй, выставачных залаў, крамаў, дзе прадаюць творы мастацтва. Самі бачыце, канкурэнцыя, кошты на карціны трывмаюцца прыкладна на адным узроўні. Для мяне асабіста праблематычна зрабіць так, каб «і нашым, і вашым» спадабалася - і пакупнікі, і крытыкі, і калегі-мастакі. Дарэчы, мастак мастеру ніколі не скажа: «Во, чувак класна напісаў», - бо, напэўна, зайдросціць.

- Ці ёсьць у вас нейкая канфрантация паміж «мастактвам на плошчы» і галерэйнымі творцамі?

- Я вось прадаю карціны па 60-80 даліараў, а за выставу ў галерэі трэба заплаціць 300 даліараў. Таму выставы ў нас - рэдкая раскоша, прасцей шукаць пакупніка самастойна, скажам, на tym жа нашым «Манмарты». Вялікае «фё» нікто не скажа мастеру з вуліцы. На вулічных рыначакі трапляюць і прафесійныя мастакі, з вуліцы Плялеса шмат аўта-

раў з'ехала за мяжу - прыезджяя коллекцыянеры пазабіралі. Ды і не ў кожнага тата і мама зарабілі на сацрэалізме так, каб утрымліваць сынка дзеля чыстага мастацтва.

- А ты сам бы пайшоў на вуліцу са сваімі карцінамі?

- Я б пайшоў, для мяне гэта нармальная. Самае складанае - гэта праадолеть непатрэбныя амбіцыі кішталту: «Як, я - мастак, пасля Акадэміі павінен праноўваць сябе? Ды мяне самі знойдуть, зауважаць...» А фокус у тым, што нікто цябе не знойдзе, ты сам павінен шукаць і прадаваць.

- Пра што твая сёняшнія выстава?

- Гэта мара пра дзяцінства. Самыя чистыя і светлыя людзі - дзеці. У дарослых у галаве і сэрцы так шмат хламу, што ім не відаць душы. Але дзеці становішчы да дарослымі. Мне таксама не удалася застацца такім, як хлапец на майм «Сне ў садзе». Але вельмі хацеласі.

Калі наконт сувязі, то арганічную непарыўнасць памежных культураў паказала на сваім міні-канцэрце тут жа ў галерэі спявачыя і збральніца фальклору Віленшчыны Марыя Крупавец. У яе выкананні мы пачуць песні, якія кожны народ лічыць за свае. Тая ж «Калі б я знала, што ў замужжы ліха» прагучала на беларускай, польскай, літоўскай мовах. Прагучалі народныя цыганскія, грабрэйскія, расейскія песні. А калі аказаўся, што галерэя «Znad Wilii» экспануе карціны гарадзенцаў Сяргея Грыневіча, Юрыя Якавенкі ды іншых, то маленъка прастора галерэі нібыта рассунулася да памераў месца, у якім адчуваюць сябе, як дома, мнóstva этна-саў.

Дырэкторка галерэі Ванда Мячкоўская назвала Вільню «прыкладам ладнага сусідавання розных нацыянальных культураў, гэта - прыклад для Еўропы, змучанай Балканамі і Чачніяй. Чаму тут твараецца столікі капштадніцтва ў культуры? Туму што тут утварыўся новы прадукт - памежжа культураў, што ўвесч час генеруе новыя ідэі і набыткі».

Побач з польскай галерэяй «Znad Wilii» - «Галерэя расейскага мастацтва». Праз некалькі метраў - французскі культурны цэнтр. А беларускі мастак-галерэі ў Вільні мы не знайшлі.

Алена Сіневіч

Шарашоўцы не забылі...

Нядыўна містэчкі Пружаны і Шарашова наведала незвычайная група турыстаў - былыя жыхары тутэйшых мясцін, якія выехаць ў ЗША ці Канаду да вайны.

За мяжою землякі не згубілі пісці: у амэрыканскім штаце Нью-Ёрк існуе аб'яднанне шарашоўцаў. Турысты, якія дасягнулі ўжо паважнага веку, прывезлі сюды на экспкурсію і сваіх унукаў. Прыхілі яны праз турыстычную фірму, а экспкурсію па «былых ваколіцах» наладзіла пружанская грамадзкая арганізацыя «Яравіт».

Пружанскаму пасялковому савету эмігранты перадалі книгу ўспамінаў, дзе сабраныя съведчанні пра радзіму, складаныя шляхі і лёс, а таксама жыццё ў чужыні.

Ул. Інф.

«Меў гуманістычныя перакананні»

Заява

У апошні час я, на вядкі жаль, разуверыўся у прынцыпах марксізму-ленінізма да прышлоу да віносів, што ідвідзяці атапічны, а Мара пабудовы камуністычнага грамадства жалунай, прыдуманыя біржавітамі у касцёлах, - прыдуманыя тымі людзімі, якія не вельмі разбіраліся ў похілогіі людзей і у складаных шляхах развіція чылавечтва. Бысі чыму я з партыі КПСС выходжу, абы чым Вам і ясноў

Партыя бідет выкідаць сябе на пыніць аб летуціх сваёй мышоці.

член КПСС з 1947 г.

 / A. Карпук

г. Гродна, 5 красавіка 1991 г.

Пісменнік Аляксей Карпук, які памёр 14 ліпеня 1992 года, меў дзесяткі знаёмых. Сёлета ў красавіку, калі ўрачыста адзначалася 80-годдзе празаіка, многія ўзгадалі свае сустэрэчы з гэтым неардынarnым чалавекам.

Уладзімір Карпук, брат пісменніка:

- Цяпер гляджу на жыццё Аляксея па-новаму, нібыта забыку, пераасэнсоўваю. На яго долю выпалі надзвычай цяжкія выпрабаванні. Іншы зламаўся б. Але не ён. Вось прыклады.

Падчас вайны мы з братам па падазрэнні ў сувязі з партызанамі трапілі напачатку ў турму ў Беластоку, а пасля - у канцлагер Штутгоф у Памераніі. Характар Аляксей меў неспакойны. Асабліва яго раздражняла несправядлівасць. Пагэтату заўсёды заступаўся за слабейшых, якіх крыйдзяць. Вядомы нормавы канцлагера. Там 90 працівната складалі так званыя «дахадзягі». Гэтыя людзі паміралі дзесяткамі штодня. Аляксей смела лез у бойку, калі крыміналікі пачыналі лупіваць зняволенага. Вельмі моцна трапляялі яму. Аднойчы паскодзілі пазваночнік, нагу, чэррап. Мы паспелі падбегчы, адцягнуць.

Перад уцёкамі з лагеру раптоўна запісаўся ў лагерны хор. Там былі беларусы, украінцы, карацей, савецкія, тыя, хто меў знак адрознення «R». Навошта? Кажа, каб уцерціся ў давер, маўляў, лягчай будзе здзейсніць задуманае. Так яно і атрымалася. Мнэ ж яшчэ давялося доўгіх 1,5 гада на мяжы жыцця і смерці цягнучы лямку зняволенага.

Яўген Петрашэвіч, самалэйны кампазітар:

- Дзесяткі ў пачатку 60-х я вучыўся граць на дудцы. Звычайна выбіраў ціхое незадухнасце месца, напрыклад, на ўзлеску. Аднойчы граю сябе, гляджу - па гравіцы едзе на ровары Аляксей Карпук. Пачуў голас дудкі, спыніўся і падбегам кінуўся на гук. Ён пабачыў мяне, расчараўана плюнёў і кажа: «Гэта ты, Петрашэвіч, я ж падумаў, што пастушок, які грае, нібы ў ранейшыя часы».

Быў яшчэ такі выпадак. Гуліе Аляксей Нічыпаравіч з малай тады яшчэ дачкай, вядзе яе за ручку. Сустракае мяне, пытается: «Ты ж, Яўген, кампазітар, таму павінен ведаць песню «Зязюлечка, шэра-шэра». - «Ведаю». - «То заспявай, а мы з дачкой паслушаем». Спявалі прама на вуліцы, а ён падзягвае.

Намнога пазней пабачыў мяне з акна свайго кабінета, што знаходзіўся ў доме-музеі Элізы Ажэшкі, выбег, пераняў і запрашае ў дом. Падарыў свой раман «Карані», хітра прыжмурыў вока і кажа: «Вазірні на старонку» і паказаў нумар. Гляджу, а там некалькі радкоў з тae даўніяй песні «Зязюлечка, шэра-шэра».

Аляксей Пяткевіч, пісменнік:

- Я прыехаў у Гродна ў 1958 годзе. Тады пазнаёміўся з Карпуком. Якраз яго першая книга выйшла з друку, апавяданні скроў друкаваліся. Вядомы быў чалавекам. Імпульсіўным. Даччуй, што ў суседніх Другеніках адпачываючы пісменнікі, сядраў якіх быў Алесь Адамовіч, тэлефонуе мне: «Паехаі, пагаворым».

Восі так проста, без каментараў. Ён не любіў доўгіх уступаў, неакрэсленай думкі, гаварыў прама, што называецца ў лоб, не зважаючы, спадабаецца гэта камусьці альбо не. І не асабліва падбіраючы слова. Завіташ да яго ў час, калі Аляксей Нічыпаравіч нешта друкую на машины ці скліўся ў рэзуме над аркушам паперы - то можаш пачуць і такое: «Ну што ў цябе там, ідзі, ідзі, пасля».

Няк я сядрэзіне 70-х узікла думка ўгаварыць Ларысу Геніушу прыняць савецкое грамадзянства. Меркавалі, што магчыма так будзе лягчай прафесія. Часта ездзілі ў Зэльву цэлай кампаніяй - Юрка Голуб, Данута Бічэль-Загнетава, Аляксей Карпук і я. Тады пастка даволі рэзка сказала: «Не, хлопцы, вы не ўбачылі чігога...»

Аляксей Карпук вельмі цешыўся, калі распачалася прабаудова. Радаваўся кожнай добрай навіне.

Святлана Мусіенка, прафесар польскай філалогіі ГрДУ:

- У Гродне ў міжваенны час жыла вядомая польская пісменніца Соф'я Налкоўская. Захаваўся дом, дзе здымала пакой сям'я. Мы задумалі прымайстраваць на вонкавай сцяне шыльду ў гонар Налкоўской. Даведаўся пра гэта Аляксей Карпук і вельмі горача падключыўся да справы. У час апошніх прыгатаванняў дапамагаў нам падворак прыводзіць да ладу, пустазелле калі дома павырываў. Калі ўрчыста адкрывалі шыльду, сказаў цёплыя патрэбныя слова. Чалавек меў глыбокія гуманістычныя перакананні.

Аnton Labovіch

На здымку: копія заявы Аляксея Нічыпаравіча аб выхадзе з КПСС

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

13 ліпеня 2000 г.

6

Панядзелак, 17

НАШЕ КИНО

9.00 Сьогодні в программі.
 9.05 Кирил Лавров, Алла Демидова, Наталія Белохвостикова і Светлана Смирнова в кінодрамі Юлія Карасіка «Стакан води». 2 серія. 1979 г.
 11.15 Кінокалендар. К юбілею Олега Анофriєва. Іван Дмитренко, Наталья Медведева, Міказла Дроздовська, Олег Анофriєв, Светлана Дружиніна і Анатолій Кузнецов в комедії Самсона Самсонова «За вітриною универмага». 1955 г.
 12.45 Маргарита Володина, Олег Стриженов і Михаїл Глузский в мелодрамі Петра Тодоровського «Последня жертьва». 1975 г.
 14.20 Николай Добрынин, Анна Терехова, Всеволод Шимовський і Александар Песков в боєвіку Рудольфа Фрунтова «Все то, о чом мы так долго мечтали». 1997 г. Д-17.
 16.00 КіНовости.
 16.10 Сериал «Семнадцать мгновений весны». 5-я серія.
 17.15 Кінокалендар. К юбілею Василія Ліванова, Ніколаїя Бурляєва, Татьяни Іванової, Любови Добржанскаї, Валентіні Ліванові і Александрі Кайдановській в кінодрамі Алексея Баталова «Ігрок». ССРС - Чехословакія. 1972 г.
 18.50 Вячеслав Невінний, Светлана Рябова, Татьяна Догілєва і Ніна Русланова в комедії Евгения Герасимова «Не ходите, девки, замуж». 1985 г.
 19.55 Лев Дуров, Елена Майорова і Александр Фатюшин в фільмі катастроф Андрея Малюкова «34-й скорий». 1981 г.
 14.20 Сергій Васильєв, Наталья Данилова, Ніна Усатова, Юрій Кузнецов і Альса Гребенщикова в мелодрамі Дмитра Межхієва «Американка». 1998 г. Д-13.
 15.50 КіНовости.
 16.00 Сериал «Семнадцать мгновений весны». 6-я серія.
 17.10 Дело №... Валерій Золотухін і Андрій Толубеев в кримінальній драмі Валерія Гур'яннова «Средь бела дня...». 1983 г.
 18.40 Кінокалендар. Лія Ахеджакова, Ія Саввіна, Светлана Немоляєва, Валентин Гафт, Андрій Мякшов, Георгій Бурков і Глеб Стриженов в комедії Ельдара Рязанова «Гараж». 1979 г.
 20.15 КіНовости.
 20.25 Олег Меньшиков, Владімир Гостюхін, Людмила Нильська, Ніколай Карапетов і Юрій Беляєв в кінодрамі Александра Муратова «Моонзунд». 2 серія. 1987 г.
 22.40 Завтра в программі.
 22.45 Ігорь Дмитренко, Ольга Антонова і Михаїл Светин в музичальному фільмі «С днем рошення, или «Інкогніто».

Аўторак, 18

НАШЕ КИНО

9.00 Сьогодні в программі.
 9.05 Сериал «Семнадцать мгновений весны». 5-я серія.
 10.10 КіНовости.
 10.20 Кінокалендар. К юбілею Василія Ліванова, Ніколаїя Бурляєва, Татьяни Іванової, Любови Добржанскаї, Валентіні Ліванові і Александрі Кайдановській в кінодрамі Алексея Баталова «Ігрок». ССРС - Чехословакія. 1972 г.
 11.55 Вячеслав Невінний, Светлана Рябова, Татьяна Догілєва і Ніна Русланова в комедії Евгения Герасимова «Не ходите, девки, замуж». 1985 г.
 13.00 Лев Дуров, Елена Майорова і Александр Фатюшин в фільмі катастроф Андрея Малюкова «34-й скорый». 1981 г.
 14.20 Сергій Васильєв, Наталья Данилова, Ніна Усатова, Юрій Кузнецов і Альса Гребенщикова в мелодрамі Дмитра Межхієва «Американка». 1998 г. Д-13.
 15.50 КіНовости.

16.00 Сериал «Семнадцать мгновений весны». 6-я серія.
 17.10 Дело №... Валерій Золотухін і Андрій Толубеев в кримінальній драмі Валерія Гур'яннова «Средь бела дня...». 1983 г.
 18.40 Кінокалендар. Лія Ахеджакова, Ія Саввіна, Светлана Немоляєва, Валентин Гафт, Андрій Мякшов, Георгій Бурков і Глеб Стриженов в комедії Ельдара Рязанова «Гараж». 1979 г.
 20.15 КіНовости.

20.25 Олег Меньшиков, Владімир Гостюхін, Людмила Нильська, Ніколай Карапетов і Юрій Беляєв в кінодрамі Александра Муратова «Моонзунд». 2 серія. 1987 г.
 22.40 Завтра в программі.

22.45 Ігорь Дмитренко, Ольга Антонова і Михаїл Светин в музичальному фільмі «С днем рошення, или «Інкогніто».

МИР КИНО

9.30 Сьогодні в программі.

9.35 КіНовости.

9.45 Енрік Биста, Катажіна Фігура і Богуслав Лінда в комедії Марека Коттерського «Порно» (Польща). Д-17.

11.05 Уитні Хьюстон, Лоретта Дівайн, Анжелла Бассет в романтическій комедії Фореста Уайтакера «В очікуванні виходу».

13.05 Мішель Пфайффер, Майлі Кітон, Денін Ді Віто в фантастико-приключенческому фільмі Тіма Бартон «Богемен возвращается» (США). С.

15.10 Екранизація. «Онегін». Фільм Марти Файкс по роману А.С.Пушкіна. В головних ролях: Рейф Файнс і Лів Тайлер

16.55 Алек Болдуін, Майлі Кітон, Джіна Д'Евіс і Вайнона Райдер в фантастичній комедії ужасів Тіма Бартона «Бітлджакс» (США). Д-13.

18.25 КіНовости.

18.40 Календар. «Мира кино». Джеймс Кагані.

19.00 Пайпер Лорі, Джкулі Стрейн і Джім Метцлер в психологічній драмі Хоупа Па-рельо «День Святого Патрика» (Канада). Д-13.

15.10 Міранда Річардсон, Брэнда Фрікер и Майлі Онтін в драмі «Своні».

16.45 КіНовости.

17.00 Шон Бін і Дэвид Тьюліс в приключенческому фільмі Каролайн Томпсон «Черний красавець» (Великобританія - СІІА). С.

18.25 Стін МакКуїн і Элі МакГроу в боєвіку Сема Пекінпа «Побег» (СІІА). Д-13.

20.40 Шірілі МакЛейн, Марцелло Мастроянні, Кеті Бейтс, Джессіка Тэнді і Джо Пантоліано в комедії «Поживіши» (СІІА - Японія).

13.20 Пайпер Лорі, Джкулі Стрейн і Джім Метцлер в психологічній драмі Хоупа Па-рельо «День Святого Патрика» (Канада). Д-13.

15.10 Міранда Річардсон, Брэнда Фрікер и Майлі Онтін в драмі «Своні».

16.45 КіНовости.

17.00 Шон Бін і Дэвид Тьюліс в приключенческому фільмі Каролайн Томпсон «Черний красавець» (СІІА - Японія).

22.35 - 0.15 Стівен Джеффріс і Патрік О'Брайан в фільмі ужасів Роберта Енглінда «Вызываите зло по телефону 976».

СПОРТ

9.00 «Прес-центр»

9.15 Аэробика

9.40 Хроника недели

10.10 Бадміnton. Міжнародний командний турнір «Ubez Cup». Фінал. Сборная Китая - сбірна Китаю

11.45 «Прес-центр»

12.00 Аэробика

12.25 Водное поло. Евролига-2000. Сборная России - сборная Греции.

13.40 «Спортивный глобус»

14.30 Велоспорт. Чемпіонат Росії. Мужчины.

15.00 «Прес-центр»

15.15 Теннис. Кубок Дэвиса. Полуфінал. Сборная Австралии - сбірна Бразилії.

17.20 Бадміnton. Міжнародний командний турнір «Thomas Cup». Фінал. Сборная Китая - сбірна Індонезії. Часть 1-я. В перерыве (18.00) - «Прес-центр»

19.00 «Звездный вторник»

20.00 «Прес-центр»

20.25 Программа передач на завтра

20.30 Прыжки на батуте. Чемпионат и Кубок России. Фінал.

21.35 «Лучшие атлеты века». Мишилін Остермайер

22.20 «Шахматное обозрение».

Ітоги супертурніру в Дортмунде

23.00 Новости

23.15 Гонки на катараках. Чемпионат мира в классе 1. Пере-

дача из Італії

СПОРТ

15.00 «Прес-центр»

15.15 «Звездный вторник»

16.15 Национальный отбор для сверхмарathonского пробега по «Долине смерти». Пере-

дача из Сочи

16.40 «Прес-центр»

16.55 Спортивная гимнастика.

Кубок России в многоборье. Мужчины

11.45 «Мастер-класс». Шах-

матная школа

12.05 «Прес-центр»

12.20 Аэробика

12.45 «Лучшие атлеты века».

Мишилін Остермайер

13.30 Бадміnton. Міжнародний командний турнір «Thomas Cup». Фінал. Сборная Китая - сбірна Індонезії. Часть 1-я.

14.55 «Прес-центр»

15.10 «Мир скорости». Теле-

журнал

20.15 «Прес-центр»

20.30 Программа передач на завтра

20.20 Профессиональный бокс.

Ленокс Льюїс - Фрэнк Бота.

Передача из Англії

23.00 Новости

23.15 Гонки на катараках. Чем-

пионат мира в классе 1. Пере-

дача из Італії

СПОРТ

15.00 «Прес-центр»

15.15 «Звездный вторник»

16.15 Национальный отбор для сверхмарathonского пробега по «Долине смерти». Пере-

дача из Сочи

16.40 «Прес-центр»

16.55 Спортивная гимнастика.

Кубок России в многоборье. Мужчины

11.45 «Мастер-класс». Шах-

матная школа

12.05 «Прес-центр»

12.20 Аэробика

12.45 «Лучшие атлеты века».

Мишилін Остермайер

13.30 Бадміnton. Міжнародний командний турнір «Thomas Cup». Фінал. Сборная Китая - сбірна Індонезії. Часть 1-я.

14.55 «Прес-центр»

15.00 «Мир скорости». Теле-

журнал

20.15 «Прес-центр»

20.30 Программа передач на завтра

20.20 Баскетбольное обозрение

WNBA

13 ліпеня 2000 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

▼ Масквіч-2140 па запчастках, на хаду. Тэл. 99-56-12 (запрасіць Аркадзя).

▼ Рухавік М-412 (з капрамонту), фотаапарат «Зеніт-Е», фотаўспышка, фотапавелічальнік. Тэл. 76-44-04.

▼ Праўльную машыну «Волна-2 МВ» (б/у), а таксама АОН «Веф-ТА-12». Тэл. 73-00-00 (аб. 95352).

Халадзільнік «Снайге-15Е», б/у, а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

▼ Каліяску дзіцячую, манеж, калекцыю марак з альбомамі (1000 шт.). Тэл. у Ваўкаўску 2-53-92.

▼ Халадзільнік «Кристалл», блок-сценку з шафай, каліяровы тэлевізор «Гарызонт», кнігі. Усё б/у. Тэл. 91-74-35.

▼ Калонкі «Вега-АС-35-105-1». Тэл. 73-00-00 (аб. 95352).

▼ Спальня мяшкі (10 у.а.), лыжы. Тэл. 31-79-49.

▼ Дробную бульбу. Тэл. 44-69-03.

▼ Трохдзверную шафу і пісъмовы стол (паліраваныя, б/у). Танна. Тэл. 2-77-54.

▼ Аддам кацянітаў у добрыя руки. Тэл. 6-07-61.

Дачу ў в. Жылічы, побач - бярозавы гай, рэчка Неман. Тэл. 44-39-53.

▼ Такарны становок, бензінавы рухавік прыводу бетона-машалкі, дастаўка; зямельны надзел з летнім кухніем. Танна. Тэл. (8-263) 2-13-66 (пасля 19.00).

▼ Аддам кацянітаў у добрыя руки. Тэл. 31-77-12.

▼ Бульбу (400 кг). Звязтаца на адрес: вул. ВЛІК, 7-406а (пасля 18.00).

▼ Рогі лася, чахол для гітары, два палутарныя ложкі (б/у), магнітафон «Сатурн-201», «Вега-328-стерео», надзел пад будаўніцтва ў в. Зарыца (18 сотак). Тэл. 33-79-95.

▼ Шкляны 20-літровы бутыль. Тэл. 47-87-65.

КУПЛЮ

▼ Факсімільнае выданье Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б. Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» з серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць

Юлію).

▼ Антыхварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

▼ Настольную лямпу, новую альбо б/у, аваўязкову - у працоўным стане, невысокую, з выключальнякам, зручную ў карыстанні. Тэл. 6-69-65 (пасля 17.00).

▼ Металічны абруч для заніткай гімнастыкай, не аваўязкова новы. Танна. Тэл. 75-44-70 (запрасіць Святлану).

▼ Фоташтатуў. Тэл. 33-59-87.

МЯНЯЮ

▼ Дзвюхпакаёвую кватэру на трэцім паверсе ў г. Барысаў на дзвюхпакаёвую кватэру ў г. Гродна. Тэл. у Барысаў 3-06-88 (паклікаць Сяргея).

▼ Дзвюхпакаёвую кватэру новай планіроўкі ў Бабруйску на кватэру ў Гродна. Тэл. 2-33-74.

ПАСЛУГИ

▼ Сканіраванне фотаздымкаў (камп'ютарная апрацоўка), тэкст, распазнаванне, набор і раздрукаванне (на лазерных, струйных ды іншых прынтарах) на IBM PC (руск., англ.). Пас-

ледаванне і лячэнне хранічных захворанняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляды
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, запішний вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

▼ Візаздымка. Яканса выканане работы па стварэнню відэафільма пра Ваш лёс, юбілей, прэзентацыі. Ліц. N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выезджае на месца здымкі на сваі транспарце. Тэл. у Ваўкаўску 2-34-86.

▼ Камп'ютарны набор, сканіраванне, раздрукаванне на лазерным прынтары. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

ЗДЫМУ

▼ Адна- ці двухпакаёвую кватэру з мэблём і тэлефонам, кошт - 50 у.а. Пажадана ў мікрарайне Вішнявец, па пр-це Я. Купалы, вул. Паповіча альбо ў цэнтры. Тэл. 72-10-86.

▼ Адна- ці двухпакаёвую кватэру, коштам да 40 у.а. Тэл. (8-214) 36-1-05.

Рэдакцыя газеты ПАГОНЯ абвяшчае КОНКУРС на замяшчэнне пасады кіраўніка аддзела рэкламы і маркетынгу.

Абавязковыя ўмовы:
амбітнасць,
камунікація,
досвед працы.

Даведнік тэлефонах:
72-29-96, 72-37-14.

РОЗНАЕ

Да ўвагі жыхароў г. Гродна і Гарадзенскай вобласці!

Прававую дапамогу, кансультацию па абароне правоў спажывчыка Вы зделоце атрымаша ў Гарадзенскай жаночай арганізацыі «Крыніца Міласарнасці» па адрасе: г. Гродна, вул. Стэфана Баторыя, д.8, пакой 333 (гатэль «Нёман»), ці тэлефонайце 44-14-33. Прыём праводзіць кіраўнік гарадзенскага абласнога аўтаднання па абароне правоў спажывальніка Ул. Соўца кожны аўторак і чацвер з 17 да 18 гадзін.

▼ Згублены студэнцкі белет ГрДУ на імя А.Ю. Гардзіненка лічыць несапраўдным.

▼ Пасведчанне інваліда трэцяй групы на імя Івана Іванавіча Блажэй пад N020826 лічыць несапраўдным.

▼ Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадаюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знамёты», пра неабходнасць указаваць напрыйменны купона нумар паштоваага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні альбо пакідаць на-

дам драўляны дом у в. Касцёлікі (2 км ад горада). Тэл. у Ваўкаўску 5-16-52.

▼ Шукаю працу на прадпрыемстве па аўбіцы мяккай мэблі. Тэл. 44-39-15.

▼ Ахвотны атрымаша новую кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікое Княства Літоўскага» дашліце замову, свой дакладны адрес і 2200 рублёў Алегу Міхайлавічу Сабаленку на адрас: 220131, г. Менск, п/с 268. Кнігу атрымашае праз пошту. У Менску кнігу М. Ермаловіча заўжды можна набыць у сядзібе ТВМ, што па вуліцы Румянцева, 13.

▼ Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абудак. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

▼ Кнігу С. Астраўца «Цэнзарская нажыць» можна замовіць на выставе беларускай аўдыш-відзакнігарудкі. Акрамя гэтага, на выставе з'явіліся новыя нумары часопіса «Arche»: «Arche-Skarына», «Габрэйскі нумар». Чакаем вас кожны панядзелак і сераду з 17 да 20 гадзін па адрасе: г. Гродна, вул. К. Маркса, 11, 2-і паверх.

▼ Шукаю працу на прадпрыемстве па нарэзы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынай усіх марак. Тэл. 44-39-15.

▼ Згублены студэнцкі белет ГрДУ на імя А.Ю. Гардзіненка лічыць несапраўдным.

▼ Пасведчанне інваліда трэцяй групы на імя Івана Іванавіча Блажэй пад N020826 лічыць несапраўдным.

▼ Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадаюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знамёты», пра неабходнасць указаваць напрыйменны купона нумар паштovaага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні альбо пакідаць на-

ступную інфармацыю: індэкс паштоваага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўі пашпарта ці іншага документа...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпарта. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі наконт знаёмстваў належыць менавіта вам, шаноўныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

▼ З сур'ёзнымі намерамі пазнаёмлюся з жанчынай да 32 гадоў. Мен працу, жылле, адукцыю. Пісаць: 230025, г. Гродна, Галоўпаштамт, да запатрабавання, прад'яўі пашпарта белета НБ N2646240.

▼ Інтэлігентная, стройная бландзінка пазнаёміца для сустрэча з надзейным мужчынам, які мае кватэру для сустрэчаў. Пра сябе: 40 гадоў, рост - 164 см. Матэрыяльна і жыллём забяспечана, але жыву не адна. Знає Задзія - Рыбы. Творчая прафесія. Пісаць: 230024, г. Гродна, да запатрабавання, п/п КН 0196009.

▼ Надзвычай энергічны, далікатны, імпазантны мужчына бальзакаўскага ўзросту, рост якога 176 см, жадае пазнаёміца з прымнай ва ўсіх адносінах жанчынай да 40 гадоў. Хатні адрас: 230026, г. Гродна-26, вуліца Томіна, 16-7066 (Віктар Дэмітрыевіч); пажадана захапіць з сабою пашпарта.

▼ Мужчына, 31 год, жыллём матэрыяльна забяспечаны, пазнаёміца з сімпатичнай, стройнай дзяўчынай да 27 гадоў. Пажадана фота. Пісаць: 230025, г. Гродна, Галоўпаштамт, прад'яўі пашпарта ВДР N561062.

ВІШІВАННІ

▼ Дарагая матуля! Ад усей душы вішаем цябе з 45-гаддзем. Жадаєм табе ўсяго самага лепшага на гэтай зямлі.

Тва дочкі Валя і Оля

ТАА «Лунгвен»

Вы хочаце пісь чистую воду? - Купляце фільтры

А можа, Вы хочаце пісь чистую воду і адначасова вылецыца ад дысбактэрыёзу, язвы, гіпертаніі ды многіх іншых хваробаў, правесці прафілактыку супраць рака? - Пытайце ў аптэках «Рэліквіі крамень-1».

Тэлефоны для аўтавых пакупнікоў

(0152) 75-09-30, (01564) 333-59.

РАДЫЁ РАЦЫЯ

Першае беларускае радыё трэцяга тысячаагоддзя Гадзіннае інфармацыйна-музычнае праграма

гучыць у эфіры штодня а 7-й гадзіні

Паўтор праграмы ў 08.00 і 13.00

Слухаце на кароткіх хваліх у дыяпазоне 49-ші метраў

Частоты - 6035 (у 07.00 і 08.00) і 6180 (у 13.00).

(r101@user.unibel.by)

«Школа для маладых лідараў»

2-16 верасня ў прыгарадзе Варшавы адбудзеца «Школа для маладых лідараў». Ладзіць яе Аб'яднанне Школа Лідараў (Варшава) і Моладзевы Інфармацыйны Цэнтр.

Удзел у навучанні могуць узяць асобы ва ўзросце ад 19 да 27

13 ліпеня 2000 г.

8

ПЯРЭСТЫ КУТ

Усе - на Басовішча - 2000!

14-15 ліпеня ў Гарадку недалёка ад Беластоку (Рэспубліка Польшча) адбудзеца фестываль «Басовішча-2000».

У першы дзень пройдзе конкурс маладых беларускіх і польскіх гуртоў, якія спявачаюць па-беларуску, а ў другі дзень выступяць пераможцы і гості: «NRM», «Уліс», «Крама»,

«Зыніч», «Мясцовы час», «Exist» (Беларусь), «Acid Drinkers» (Польшча). Фестываль праходзіць на адкрытым паветры, бясплатна - заплаціць вам трэба толькі за

Вандроўка па «невядомай» Беларусі

8 ліпеня 2000 года згуртаванье моладзі «Эўрапейскі шлях» зладзіла для пераможцаў віктарыны «Шоў беларушчыны» ў сябраў Цнянскай рады МФ файнную экспкурсію па паўночна-заходній Беларусі.

Съпярша ўдзельнікі выправы наведалі мястечка Вішнева (з праездам праз Валожын), дзе спыніліся каля магілы беларускай патэты Канстанцы Буйло й папрысунчайлі на імшы, якую праводзіў ксёндз Уладзіслаў Чарняўскі ў мясцовым касцёле (XVI стагодзьдзе, ранніе барока).

Затым шлях экспкурсіі праходзіў цераз Дзесятнікі і Гальшаны (дзе, на жаль, ізноў не спыняліся) да Ашмянаў. Там моладзі вітаў вельчыны, нібыта падвешаны ў паветры, касцёл, пабудаваны ў стылі віленскага і-эбарока.

Потым шлях ішоў у м. Гудагай, дзе моладзь наведала драўляны ўельмі ўтульны касцёл кармелітаў, пабудаваны ў форме каўчэгу ў XIX стагодзьдзе. У Астрэйцы, пасля агляду дамініканскага касцёла ў помніку Восіпу Гашкевічу, удзельнікі экспкурсіі наведалі выставу яшчэ зусім маладога (16 гадоў), але таленавітага мясцовага мастака Алега Базылевіча.

У м. Малі эккурсанты мелі мажлівасць аглядзець экспазіцыю ў мясцовай бібліятэцы, прысьвежаную

першаму консулу Расейскай Імперы ў Японіі Восіпу Гашкевічу. Апошняя гады спяваго жыцця ён правеў у м. Малі ў сваім майнтку, ад якога ўжо нічога не засталося, акрамя прысядзібных ліпаў.

У Варнянах моладзь захаплялася вельчынсцю касцёла, пабудованага ў стылі позняга віленскага барока, і назірала праявы мясцовай саўковасці ў выглядзе помніка Чапаеву й крамы «Вино-водка», што суседнічаюць з касцёлам.

Пасля экспкурсіі працягвалася ў вёсцы Трокенікі, дзе моладзь наведала майнтак мастака Богу Шышкі і прыватны музэй пудзілаў жывёлаў і птушак краю, які заснаваў мясцовы паляўнічы Слава Зыміровіч. Шмат уражанняў пакінуў таксама 500-гадовы дуб, які стаіць побач з майнткам на ўскрайку тектанічнага разлому зямной паверхні (глыбінёю калі 30 м), што ўтварыўся тут падчас землятруса 1905 года (моцай 5-6 балаў).

Потым моладзь завезлі ў м. Міхалішкі, дзе месціцца ўнікальны касцёл аўгустынца XVII стагодзьдзя, пабудаваны ў барочным стылі,

месца для намёта. Гародня на гэтым фестывале будзе працтавлена наступнымі гуртамі: «Твар» (будзе спявача ў конкурсе), «Кальян» і «Deviation» (будучы выступаць як пераможцы пазамінулагодняга і мінулагодняга фестывалю). Усіх сардечна запрашаем!

які амаль аўтэнтычна захаваў сваю вельч і нутраное ўбранства да нашых часоў. У моцным захапленні прыгажосцю храма наведальнікі выканалі гімн «Магутны Божа», што сапраўды надало мерапрыемству добрай урачыстасці.

I, нарэшце, чудоўным завершаннем 14-гадзіннай экспкурсіі стала наведванье вельчнага, пабудованага ў гатычным стылі ў XIX стагодзьдзі, вышынёю ў 64 м (!) - парофіяльнага касцёла ў Гервятах, дзе ўражаную моладзь сустрэў ксёндз Леанід. Ён паказаў наведальнікам шмат рэдкіх дрэваў і кустоў, якія ўтвараюць мінісад вакол касцёлу. Як высыветлілася, ксёндз Леанід захапляецца батанікай і марыць стварыць у будучыні «райскі» сад вакол касцёлу.

На развітанье ўдзельнікі выправы зрабілі ўнёсак

у чынную справу ксёндза Леаніда - пасадзілі два дрэўцы, адмыслова прывезеныя зь Менску. Потым, праслушаўшы некалькі партыяў на аргане, якія выканалі Аляксей Фралоў, моладзь ад'ехала дахатаў.

«Невядомая» Беларусь

для яшчэ адной групы моладзі зрабілася трохі бліжэй.

Янка Цітовіч

«Маскаль» на Купальлі

3-8-га на 9-е ліпеня моладзь Горадні ладзіла «Купальле». Свята праходзіла на беразе Нёмана, недалёка ад санаторыя «Купалінка».

Вялізнае вогнішча, вянкі на галоаха ўдзельнікаў ды нейкай стылізаванай лялька - вось што характарызувала гэтае Купальле. Пазней некаторыя ўдзельнікі свята назавуць гэту ляльку - хто Даўлібагам, а не-каторыя дасыціны - «маскалем».

Распачаўся свята са сьпяваньня купальскіх песень, у якім моладзі дапамагалі прадстаўнікі хору «Бацькаўшчына». Апоўначы моладыя людзі пабеглі шукайць папараць-кветку. І што было дзіўным - знайшлі яе два хлопцы. Былі таксама і скокі праз вогнішча, і спяванье песен пад гітару ды шмат чаго іншага.

Перашкодою свята стаўся даждж, які распачаўся амаль што адразу пасля апоўначы ды ліў усю ноч. Аднак самыя церпялівія а 5-й гадзіне раніцы пачалі пускаць на Нёману вянкі са зынікамі.

А.Мялешка

Новая кніга Кастуся Тарасава

Бліжэйшым часам рыхтуецца выданне аповесці Кастуся Тарасава «Апошніе каханне князя Міндоўга».

Палова XIII-га стагодзьдзя. Цяжкая, але і самая значная гадзіна беларускай мініўшчыны.

На заходніх межах пачынае наступ Тэўтонскі орден, з усходу прагражае татарская арда. Небяспека патрабавала стварэння моцнай беларуска-літоўскай дзяржавы з цэнтралізованай уладай. На чале аўяднання земляў стаў Наваградак. Запропанаваныя сюды на княжанне Міндоўг пачынае пашыраць абліш дзяржавы - прац захопы, гвалт, вынішчэнне дробных князёў. Яму процідзейнічаюць галіцка-валынскія князі, крыжакі, мазуры, літоўскія сваякі.

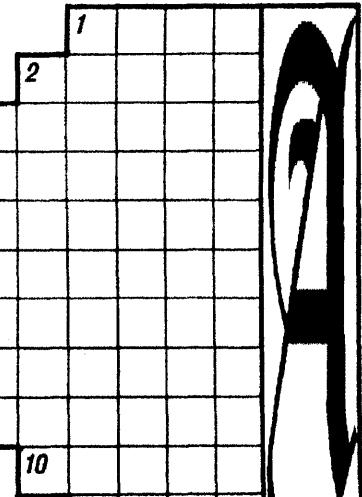
Запіс жадаючых атрымаць гэту кнігу праводзіцца ў сядзібі ТВМ па адрасе: 220005, г. Менск, вул. Румянцева, 13, тэл./факс 284-85-11. Кніга павінна з'явіцца на свет у верасні.

Аўём кніжнага выдання - 160-170 старонак. Вокладка шматколерная. Сакратарыя ТВМ

Рэгістрацыіны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласнай узбуйленай друкарні. Адрес: 230023, г. Гродна, вул. Паліграфістў, 4. Наклад 7 110. Нумар падпісаны да друку ў 16.00 12.07.2000 г.

1. Старажытны беларускі народны духавы музичны інструмент. 2. Стыль у еўрапейскім мастацтве канца XVI - сярэдзіны XVIII стагодзьдзя, у якім пабудаваны касцёл езуітаў у Нясвіжы. 3. Даўні асноўны галавуны ўбор замужных жанчын на Беларусі. 4. Духавы муштукоў музичны інструмент. 5. Прымітўная цяггавая прылада для рыхлення глебы і загортвання ў яе насення. 6. Вёска ў Магілёўскім раёне, дзе ўзвядзены мемарыяльная капліца ў гонар 100-годдзя перамогі рускіх войскаў у Айчыннай вайне 1812 года. 7. Вёска ў Шчучынскім раёне, дзе пабудавана царквица-крама. 8. Узорысты выраб для ўпрыгожвання жылога інтэр'ера. 9. Жалезная або стальная прылада, якою высякалі агонь з кременю. 10. Колішняя вёска ў Лагойскім раёне, дзе ўзведзены мемарыяльны комплекс на ўшанаванне памяці жыхароў, якіх нямецка-фашистскія захопнікі спалілі тут у 1944 годзе. 11. Беларуская паятэса-рэволюцінерка, мемарыяльная дошка якой устаноўлена ў Менску.

Адказы на галаваломку, змешчаную ў N24 (471): 1. Калёсы. 2. Валюта. 3. Паплаў.

Казлоў. 4. Даёнка. 5. Панцирь. 6. Гарсэр. 7. Кароль. 8. Паплаў.

ТЭСТ

Расслабся - і атрымай задавальненне

З цягам часу мы, на жаль, страчаем лепшыя рысы характеру. І гэта адмоўна адбываецца на нашым сексуальным жыцці. Наколькі ж Вы захавалі здольнасць да сапраўднага, шчырага, гарачага і рамантычнага кахання? Адказы на пытанні тэсту ацэніваюцца наступным чынам: 4 балы - калі цалкам згодная(-ы) з напісаным; 3 - калі згодная(-ы) часткова; 2 - калі не згодная(-ы); 1 - калі не ведае, што адказаць.

1. Я займаюся сексам з задавальненнем.

2. Я заўсёды адчуваю, што думаю адчувае мой партнёр(-ка).

3. Я лёгка магу заплаціць, калі мянне пакрыўдзяць.

4. Я часта смяюся.

5. Людзям падабаюцца стасункі са мною.

6. Я з задавальненнем магу дакранацца да іншых людзей, магу абняць.

7. Мне падабаюцца людзі, падобныя да мянене.

8. Я люблю дзяяць.

9. Я заўсёды думаю, як унесці разнастайнасць у сексуальнае жыццё і рэалізацца свае жаданні найлепшым чынам.

10. Я люблю жывёлаў.

11. Мне заўжды цікава, чому так ці інакш нешта адбываецца ў майі эратычным сне.

12. Я люблю співаць і танцаваць.

13. У сексе мянне цікавіць самыя розныя позы і сітуацыі.

14. Часта ў мянне бываюць сексуальныя фантазіі, якія мне надзвычай падабаюцца.

15. У мянне добра развіта

змены і рызыка.

16. У мянне ёсьць такі чалавек, з якім я магу падзяліцца сваімі марамі і страхамі.

20. Я ведаю, як атрымальца задавальненне.

АНЕКДОТ

Ноч, іду па вуліцы. Бачу - кампанія падлетець. Падыходжу, кажу: «Хлопцы, зачыркы не значыць, што Вас расстрэльвае пісіхікі.

- Праўда, доктар?
- Канешне.

- Але я забылася Вам сказаць, што жыву на шостым паверсе.

Гараскоп

Чаран (21.03-20.04). Трымайце свае эмоцыі пад кантролем, не давайце волі рэўнасці: можаце сапсаваць як партнёрскія, так і сямейныя адносіны.

Ліў (23.07-23.08). Пачуцці могуць завесці Вас залішне далёка. Но лепей не рызыкаўцаць.

Панна (24.08-23.09). Падэдка абяцае дробныя фінансавыя выдаткі. Не хвалюйтесь за яе поспех.

Шалі (24.09-23.10). Не загружайце сябе сямейнымі проблемамі, бо запусціце працу альбо здароўе.

Скарпіён (24.10-22.11). Падзеі гэтага тыдня могуць развеяць Вашага сумневы, што дазволіць падысці да вырашэння важных пытанняў.

Рыбы (20.02-20.03). Хутчэй за ўсё, вялікія выдаткі на гэтым тыдні будуть непазбежнымі, але ў перспектыве акупіяца.

з іншага боку.
Стралец (23.11-21.12). Не спрабуйце браць на сябе адказніць за ўсіх - пашкадуецце.

Казярог (22.12-2